

Beskæftigelsesrapport 2007

**Dimittender fra de kunstneriske og kulturelle
uddannelser under Kulturministeriet**

ISSN 1604-6730 (trykte udgave)

ISSN 1901-7235 (online udgave)

December 2007.

Kulturministeriets Rektorer

Philip de Langes Allé 10

1435 København K

Tlf. 32 68 60 07

e-mail: kur@karch.dk;

Kulturministeriets Rektorer (KUR) er rektorkollegium for de 16 videregående kunstneriske og kulturelle uddannelser under Kulturministeriet. Sekretariatsfunktionen er domicileret på Kunstakademiets Arkitektskole.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Figuroversigt	4
Tabeloversigt	4
1. Forord	5
2. Hovedkonklusioner	7
3. Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner – samlet analyse	8
3.1 Fordeling på arbejdsmarkedets forskellige sektorer	8
3.2 Den gennemsnitlige ledighedsprocent	10
3.3 Den gennemsnitlige ledighedsprocent fordelt på årgange	12
3.4 Den gennemsnitlige ledighedsprocent fordelt på institutioner og årgange	13
3.5 Ledighedsgraden	14
3.6 Den regionale fordeling af dimittenderne	17
3.7 Tre typer arbejdsmarkeder	19
3.8 Indkomstforhold	21
4. De kulturministerielle uddannelsers egne analyser	23
4.1 Arkitektskolen Aarhus (AAA)	23
4.2 Kunstakademiets Arkitektskole (KA)	24
4.3 Danmarks Biblioteksskole (DB)	25
4.4 Kunstakademiets Konservatorskole (KS)	26
4.5 Danmarks Designskole (DKDS)	27
4.6 Designskolen Kolding (DK)	28
4.7 Glas- & Keramikskolen Bornholm (GKB)	29
4.8 Det Fynske Musikkonservatorium (DFM)	30
4.9 Det Kgl. Danske Musikkonservatorium (DKDM)	31
4.10 Det Jyske Musikkonservatorium (DJM)	32
4.11 Nordjysk Musikkonservatorium (NM)	33
4.12 Vestjysk Musikkonservatorium (VMK)	34
4.13 Rytmask Musikkonservatorium (RMC)	35
4.14 Kunstakademiets Billedkunstskoler (KAB)	37
4.15 Den Danske Filmskole (FS)	38
4.16 Statens Teaterskole og skuespillerskolerne ved Aarhus og Odense teater	39
5. Appendiks	42
5.1 Datagrundlaget	42
5.2 Væsentlige begreber	45
6. English summary: Educating to employment	46

Figuroversigt

Figur 1 Arbejds­mæssig status 2005	8
Figur 2 Arbejds­mæssig status i 2005 af dimittender fordelt på institutioner	9
Figur 3 Ledighedsgraden 2006 i procent	14
Figur 4 Ledighedsgraden 2006 i procent, fordelt på årgange	15
Figur 5 Ledighedsgraden 2006 fordelt på institutioner	16
Figur 6 Den regionale fordeling af dimittenderne i 2005	17
Figur 7 Den gennemsnitlige personindkomst 2005,	22
Figur 8 Den gennemsnitlige ledighedsprocent fra Beskæftigelsesrapport 2005 og Beskæftigelsesrapport 2007	24
Figur 9 Designskolen Koldings fagretninger	28
Figur 10 Musikkonservatoriernes gennemsnitlige ledighedsprocent 2006	30

Tabeloversigt

Tabel 1 Den gennemsnitlige ledighedsprocent i 2005 og 2006, fordelt efter	10
Tabel 2 Den gennemsnitlige ledighedsprocent i 2005 og 2006 fordelt på	12
Tabel 3 Den gennemsnitlige ledighedsprocent for AC 2006	12
Tabel 4 Den gennemsnitlige ledighedsprocent 2006 fordelt på institutioner og årgange	13
Tabel 5 Ledighedsgraden 2006 i procent, fordelt på køn	17
Tabel 6 Dimittendernes regionale procentfordeling 2005, fordelt på	18
Tabel 7 Ledighedsgraden for det velorganiserede arbejdsmarked 2006	19
Tabel 8 Ledighedsgraden for det semiorganiserede arbejdsmarked 2006	19
Tabel 9 Ledighedsgraden for det semiorganiserede arbejdsmarked	20
Tabel 10 Ledighedsgraden for det øvrige kulturelle arbejdsmarked	20
Tabel 11 Den gennemsnitlige personindkomst 2005, fordelt på institutioner	21
Tabel 12 Dimittendernes arbejdsmæssige status, opdelt i årgange og	25
Tabel 13 Ledighedsgrad 2006 i procent for dimittender fra årgangene 1997-2005	26
Tabel 14 Udvikling i RMC-kandidaters beskæftigelse	35
Tabel 15 Sammenligning mellem de rytmiske uddannelser af ledighedsprocent, beskæftigelsesgrad og personindkomst	35
Tabel 16 Ledighedsprocent og gennemsnitlig personindkomst for	38
Tabel 17 Sammenligning mellem de tre scenekunsts­koler af ledighedsprocent og personindkomst	39
Tabel 18 Datagrundlaget for rapporten målt i 2006	42
Tabel 19 Fordelingen af dimittender i bruttopopulationen 2006,	44

1. Forord

Kulturministeriets 16 kunstneriske og kulturelle uddannelsesinstitutioner har ca. 6.500 aktive studerende. Årligt afslutter ca. 900 deres uddannelse. Beskæftigelsesrapport 2007 redegør for udviklingen i disse dimittendernes beskæftigelse, ledighed og indkomst på det kunstneriske og kulturelle arbejdsmarked.

Uddannelsesinstitutioners evne til at uddanne til beskæftigelse er et samspil mellem uddannelserne, de studerende selv og det arbejdsmarked, de uddanner til. De kunstneriske og kulturelle uddannelsesinstitutioner har et medansvar for, at dimittenderne uddannes til beskæftigelse. Uddannelsesinstitutionerne har den klare målsætning, at dimittenderne skal kunne erhverve de fornødne forudsætninger for at komme i beskæftigelse. Den indkomst, de kan opnå, skal samtidig udgøre et seriøst grundlag for at være beskæftiget på basis af deres kunstneriske eller kulturelle uddannelse.

Denne målsætning fremgår af Flerårsaftalen for Kulturministeriets videregående uddannelser for perioden 2007-2010 og af de resultatkontakter, som Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner har indgået med ministeriet for 2007 – 2010¹. Uddannelsesinstitutionerne er således forpligtet sig til at sikre, at uddannelsesudbuddet er i overensstemmelse med samfundets behov for uddannelse inden for deres fagområder.

Kulturministeriets Rektorer (KUR) udarbejder hermed sin tredje beskæftigelsesrapport - Beskæftigelsesrapport 2007 ligger i forlængelse af KURs beskæftigelsesrapporter fra 2005 og fra 2004. Rapporterne er baseret på data fra Danmarks Statistik for at dokumentere og analysere sammenhængen imellem uddannelsesudbuddet, beskæftigelsessituationen og arbejdsmarkedets behov. Rapporterne har Kulturministeriet, det omgivende samfund og ikke mindst uddannelsesinstitutionerne selv som målgruppe.

De enkelte uddannelsesinstitutioner supplerer selv rapportens data og vurderinger med nærmere analyser af de specifikke beskæftigelsesforhold for deres dimittender. Institutionerne formidler både rapporten og egne analyser på deres hjemmesider.

For KUR er det et positivt hovedbudskab, at dimittendernes gennemsnitlige ledighed er på 11 %. Der er store forskelle i beskæftigelsessituation mellem dimittender fra de forskellige uddannelsesretninger og mellem de forskellige uddannelsesinstitutioner. Det er tilfredsstillende, at ledighedsprocenten for dimittender fra en række af uddannelsesinstitutionerne ligger på niveau med nyuddannede kandidater fra AC-området, især humaniora. Det er også tilfredsstillende, at indkomsterne er stabile.

Rapporten viser samtidig, at beskæftigelsen på en række kunstneriske uddannelsesområder kun kan forstås i sammenhæng med de særlige vilkår, der gælder på disse uddannelsers arbejdsmarkeder. Selv når man tager højde for disse vilkår dokumenterer rapporten, at der fortsat er behov for at fokusere på evnen til at uddanne til beskæftigelse.

De kunstneriske og kulturelle uddannelsers samfundsmæssige betydning kan dog ikke alene vurderes ud fra dimittenders beskæftigelse eller indkomst. Kunstnerisk og kulturel udvikling i et samfund, og herunder en fri og skabende kunstnerisk virksomhed, forudsætter en stor, frodig og på mange måder ukontrollabel underskov af levende og engagerede mennesker, som brænder for netop deres kunst. Denne underskov er kendetegnet ved, at den er mere eller mindre vanskelig at afdække statistisk.

Sammenligninger med det øvrige arbejdsmarked skal derfor ske med respekt for dimittenderne og for vilkårene på det arbejdsmarked, som vi uddanner dem til.

¹ Der er dog ikke indgået resultatkontrakter for skuespillersskolerne ved hhv. Århus og Odense Teatre, som begge er tilskudsinstitutioner. De indgår i analysen for at give et samlet billede af scenekunstudannelserne ved de tre scenekunstskeoler. Glas- & Keramikskolen Bornholm er først omfattet af resultatkontrakt fra 2007.

Rektor Bertel Krarup, formand for KUR,
Det Kgl. Danske Musikkonservatorium (DKDM)

Rektor Sven Felding, næstformand for KUR
Kunstakademiets Arkitektskole (KA)

Rektor Staffan Henriksson,
Arkitektskolen Aarhus (AAA)

Rektor Jens Lau Petersen,
Glas- og Keramikskolen Bornholm (GKS)

Rektor Lars Qvortrup,
Danmarks Biblioteksskole (DB)

Rektor Mikkel Bogh,
Kunstakademiets Billedkunstskoler (KAB)

Rektor Peter Bysted,
Danmarks Designskole (DKDS)

Rektor René Larsen,
Kunstakademiets Konservatorskole (KS)

Rektor Poul Nesgaard,
Den Danske Filmskole (FS)

Konstitueret rektor Michael Bundgaard,
Nordjysk Musikkonservatorium (NM)

Konstitueret rektor Hanne Skov
Designskolen Kolding (DK)

Rektor Henrik Sveidahl,
Rytmisk Musikkonservatorium (RMC)

Konstitueret rektor Anders Mogensen,
Det Fynske Musikkonservatorium (DFM)

Rektor Sverre Rødahl,
Statens Teaterskole (STS)

Konstitueret rektor Astrid Elbæk,
Det Jyske Musikkonservatorium (DJM)

Rektor Axel Momme,
Vestjysk Musikkonservatorium (VMK)

2. Hovedkonklusioner

Beskæftigelsesrapport 2007 viser, at beskæftigelsen for dimittender fra de kunstneriske og kulturelle uddannelser generelt er steget. I 2006 var den gennemsnitlige ledighedsprocent for alle årgangene 11 %. I 2005 var ledighedsprocenten på knap 16 %. Dette fald i ledigheden på ca. 5 procentpoint skyldes dels en generel fremgang i beskæftigelsen, dels at dimittenderne for hvert år der går får større fodfæste på arbejdsmarkedet. Denne udvikling ligger i forlængelse af det fald i ledigheden, som også Beskæftigelsesrapport 2005 og 2004 viser.

Beskæftigelsesrapport 2007 tager udgangspunkt i 6896 dimittender fra Kulturministeriets uddannelser fra årgangene 1997-2005. Heraf indgik 6311 i arbejdsstyrken primo 2006; rapporten analyserer hermed dimittender i arbejdsstyrken fra i alt ni årgange.

Beskæftigelsesrapport 2007 viser at den stigende beskæftigelse hænger sammen med, at flere dimittender bliver fuldtidsbeskæftigede og færre er helt eller delvist ledige. Rapporten viser samtidig, at dimittenderne er 4-5 år om at etablere sig på arbejdsmarkedet. Humanister og især de øvrige AC-grupper opnår ofte at trænge ind på arbejdsmarkedet på ca. 2-3 år. Dimittender fra de kulturministerielle uddannelser er altså noget længere tid om at trænge ind på arbejdsmarkedet. Rapporten må her forudsætte, at beskæftigelsen er faglig relevant. Danmarks Statistik har således ikke grundlag for at måle i hvilket omfang dimittenderne er beskæftiget inden for det kunstneriske og kulturelle område, de er uddannet til.

Rapporten viser samtidig, at der grundlæggende er store forskelle mellem dimittenderne fra de forskellige uddannelsesinstitutioner.

Der er så store forskelle i deres arbejdsmæssige status - om de er selvstændige, offentligt ansatte lønmodtagere, privatansatte eller arbejdsløse - at der ikke her kan udledes fælles konklusioner. Dimittender fra beslægtede institutioner viser dog fælles træk: Mange dimittender fra visse skoler (f.eks. design) er selvstændige, dimittender fra andre (konservatorierne) er i høj grad offentligt ansatte, mange dimittender fra arkitekt-skolerne, scenekunsts-kolerne og Filmskolen er privatansatte. Den positive udvikling i beskæftigelsen hænger sammen med, at dimittender er mobile. Samtidig finder mange arbejde i den region, de er uddannet i.

Dimittenderne har i 2005 i gennemsnit en personlig indkomst på 249.000 kr. Også den gennemsnitlige indkomst dækker over store forskelle imellem uddannelserne. Samtidig er der ikke, som man umiddelbart skulle tro, en direkte sammenhæng mellem ledighedsgrader og personlig indkomst. Visse dimittender har både høje ledighedsgrader og nogle af de højeste indkomster.

Disse tal for beskæftigelse, ledighed og indkomst skal vurderes i forhold til den særlige karakter af det kunstneriske og det kulturelle arbejdsmarked. Sammenligninger med andre uddannelsesområder bør respektere sammenhængen mellem uddannelse og arbejdsmarked: Beskæftigelse på det kulturelle og især på det kunstneriske arbejdsmarked er kendetegnet ved projektansættelser, freelance-virksomhed, deltidsansættelser, forholdsvis få fastansættelser og sæsonudsving. Som følge heraf er det vanskeligere at opnå en høj beskæftigelse på dette område end på mange andre uddannelsesområder.

For dimittender fra især en række af de kunstneriske uddannelsesinstitutioner er ledighedsprocenten fortsat høj. KUR lægger derfor stor vægt på at Beskæftigelsesrapport 2007 bidrager til, at disse institutioner kan fortsætte deres indsats for at uddanne til den højest mulige grad af beskæftigelse. Heri ligger en reel udfordring, også når det tages med i betragtning at de kunstneriske arbejdsmarkeder er kendetegnet ved skabende, udøvende og pædagogiske aktiviteter, der ikke er direkte sammenlignelige med mere traditionelle arbejdsmarkeder.

FØRSTE DEL

3. Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner – samlet analyse

Dette afsnit indeholder en samlet beskæftigelsesanalyse for Kulturministeriets i alt 18 meget forskellige uddannelsesinstitutioner². Rapportens anden del supplerer denne samlede analyse med de enkelte uddannelsesinstitutioners egne analyser af deres dimittenders beskæftigelsessituation (afsnit 4).

I afsnit 5 finder man en redegørelse for rapportens datagrundlag og væsentlige begreber. Rapporten anvender primært data fra dimittender af årgang 1997-2004. Den gennemsnitlige ledighedsgrad og ledighedsprocent er tillige blevet målt på dimittender fra årgang 1997-2005 for at få de nyest mulige tal med i rapporten.

Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner udbyder uddannelser, der med en vis forenkling kan siges at spænde fra:

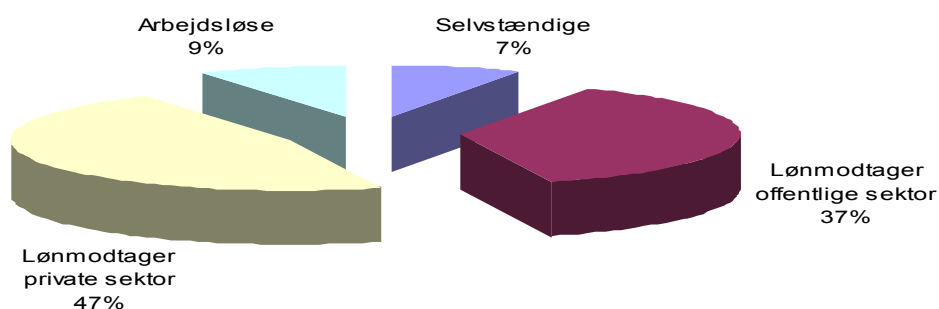
- 11 uddannelsesinstitutioner, der overvejende giver rent kunstneriske uddannelser: Billedkunstskolerne, scenekunstskolerne, musikkonservatorierne og Filmskolen;
- 5 uddannelsesinstitutioner, der er både kunstneriske og kulturelle: Arkitekt- og designskolerne
- 2 uddannelsesinstitutioner, der giver alment kulturelle uddannelser: Konservatorskolen og Biblioteksskolen

Disse forskelle i uddannelserne, og det arbejdsmarked, som de uddanner til, er et grundvilkår for at vurdere denne rapport's tal for beskæftigelse. Gennemsnitstal skal læses med forståelse for, at de er beregnet på grundlag af data, der indeholder store forskelle inden for og mellem de enkelte uddannelsesinstitutioner.

3.1 Fordeling på arbejdsmarkedets forskellige sektorer

Kulturministeriet uddanner til såvel det private arbejdsmarked som det offentlige: Di-

Figur 1 Arbejds-mæssig status 2005

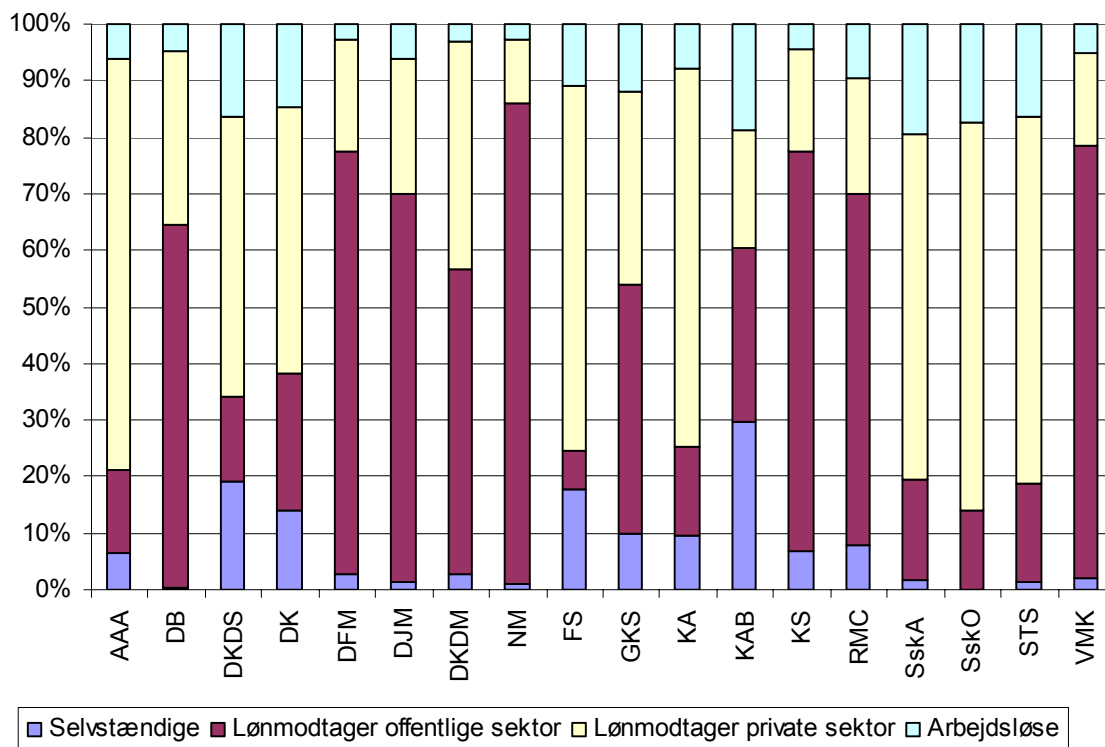
Note: omfatter dimittender fra årgang 1997-2004, der ultimo 2005 indgik i arbejdsstyrken. Alle institutioner samlet. Arbejdsløse er personer, der er fuldt ud ledige i den sidste uge af november.

² De 16 uddannelsesinstitutioner under Finanslovens § 21, afsnit 4. Videregående uddannelser samt de to scenekunstskoler ved hhv. Odense Teater og Aarhus Teater, jf. note 1.

mittenderne er registreret som³: Selvstændige, som privat ansatte lønmodtagere, som offentligt ansatte lønmodtagere eller som arbejdsløse. I år 2005 fordeler dimittenderne fra årgangene 1997 - 2004 sig samlet som vist i figur 1.

Figur 2 illustrerer, at der er meget store forskelle i den ansættelse, som dimittenderne fra de forskellige institutioner opnår:

Figur 2 Arbejdsstatus i 2005 af dimittender fordelt på institutioner

Note: Arbejdsstatus for dimittender fra årgang 1997-2004, der ultimo 2005 indgik i arbejdsstyrken

Uddannelsesinstitutionerne er i tæt kontakt med det arbejdsmarked, deres dimittender arbejder i. Institutionerne ved at beskæftigelsen for især dimittender fra de kunstneriske uddannelser er præget af flere ansættelsesforhold. De sammenstykker dermed deres indkomst fra flere kilder. Ved siden af forskellige former for ansættelser arbejder en stor del af dem ofte også som selvstændige.

En stor andel af dimittenderne fra arkitekt- og designskolerne, fra skuespillerskolerne og fra Filmskolen er privatansatte. Dimittender fra musikkonservatorierne og fra Konservatorskolen er i høj grad offentligt ansatte. Dimittender fra Danmarks Biblioteksskole finder i stigende grad privat ansættelse.

Samlet set er 7 % af dimittenderne selvstændige, men med store forskelle. Der er således op til 30 % selvstændige blandt dimittenderne fra en række af skolerne: Kunstakademiets Billedkunstskoler (30 %), Danmarks Designskole (19 %), Den Danske Filmskole (18 %) og Designskolen Kolding (14 %). Inden for en række uddannelser er der en ambition om at etablere sig selv som selvstændig. Arkitekter etablerer sig først efter nogle år på arbejdsmarkedet. Man må derfor formode, at der efter en årrække vil være flere end 7 % af dimittenderne, der har etableret sig som selvstændige. På det generelle arbejdsmarked topper andelen af selvstændige først ved en alder på over 40-60 år⁴.

³ Danmarks Statistik måler dimittendernes arbejdsmæssige status på måletidspunktet ultimo 2005. Den målte arbejdsløshed - de 9 % i figur 1 - må derfor ikke forveksles med ledighedsprocenten, der er baseret på en måling af den samlede ledighed i hele året.

⁴ Statistisk Årbog 2007, tabel 115, side 119, Danmarks Statistik, www.dst.dk

3.2 Den gennemsnitlige ledighedsprocent

Tabel 1 viser den gennemsnitlige ledighedsprocent for dimittenderne fra 1997-2004, målt både i 2005 og i 2006. Deres ledighedsprocent var 15,9 % i 2005 og 11,2 % i 2006. Ledighedsprocenten i 2006 er hermed 4,7 procentpoint lavere; dette indebærer, at disse dimittenders ledighed i 2006 er næsten en tredjedel lavere end i 2005.

Tabel 1 Den gennemsnitlige ledighedsprocent i 2005 og 2006, fordelt efter uddannelsesinstitution

	2005	2006
Arkitektskolen Aarhus	11,5	6,3
Danmarks Biblioteksskole	10,4	7,0
Danmarks Designskole	22,6	15,4
Designskolen Kolding	20,3	15,5
Det Fynske Musikkonservatorium	13,3	11,7
Det Jyske Musikkonservatorium	19,8	14,0
Det Kgl. Danske Musikkonservatorium	14,7	11,8
Den Danske Filmskole	19,9	15,6
Glas- & Keramikskolen Bornholm	20,7	15,1
Kunstakademiets Arkitektskole	13,7	7,5
Kunstakademiets Billedkunstskoler	21,9	17,1
Kunstakademiets Konservatorskole	8,9	6,3
Nordjysk Musikkonservatorium	17,8	13,7
Rytmask Musikkonservatorium	20,7	18,4
Skuespillerskolen ved Aarhus teater	32,0	33,0
Skuespillerskolen ved Odense teater	36,3	28,9
Statens Teaterskole	26,3	24,1
Vestjysk Musikkonservatorium	11,5	7,9
Beregnet gennemsnit for alle institutioner	15,9	11,2

Note: den gennemsnitlige ledighedsprocent for året 2005 og 2006, målt for dimittenderne fra 1997-2004, der indgik i arbejdsstyrken ultimo november 2005. Vægtet gennemsnit for alle skoler.

Beskæftigelsesrapport 2005 opgjorde tilsvarende den gennemsnitlige ledighedsprocent for dimittender fra 1997-2002 til 18,9 % i 2003 og til 15,5 % for 2004, lig med et fald på 3,4 procentpoint. Den gennemsnitlige ledighedsprocent er dermed faldet markant siden 2003⁵. De målte ledighedsprocenter afspejler to forhold:

1. Det generelle fald i ledighed i Danmark i disse år formodes også at gøre sig gældende blandt de kunstneriske og kulturelle dimittender.
2. Den lavere ledighedsprocent i 2006 i forhold til 2005 er også udtryk for, at de målte dimittender fra 1997-2004 nu har haft et år mere til at etablere sig på arbejdsmarkedet (Det samme gør sig gældende for beskæftigelsesrapport 2005, hvor ledighedsprocenten for 2004 og for 2003 er målt på dimittender fra 1997-2002).

⁵ Man kan her komme med den metodiske indvending, at niveauet for ledighedsprocenterne i 2005 og 2006 ikke er helt sammenlignelige med ledighedsprocenterne for 2003 og 2004 fra Beskæftigelsesrapport 2005. De målte ledighedsprocenter i tabel 1 baserer sig på en population på 8 årgange. 2005-rapporten på 6 årgange. Ud fra en generel antagelse om en positiv sammenhæng mellem antal år på arbejdsmarkedet og beskæftigelsesniveau kunne man forvente, at de to relativt ældre årgange i sig selv vil have en positiv effekt på det gennemsnitlige ledighedsniveau. Med andre ord at faldet i ledighed i tabel 1 ikke må overfortolkes som udtryk for en højere beskæftigelse.

Samtidig ved vi, at ledighedsniveauet nogenlunde har stabiliseret sig efter 4-5 år, hvorfor disse to ekstra årgange i populationsgrundlaget alt andet lige ikke forventes at have den store indvirkning på validiteten af en sammenligning mellem de to beskæftigelsesrapporter, jf. afsnit 3.3., tabel 2. Med andre ord at faldet i ledighedsprocent også er udtryk for et højere beskæftigelsesniveau.

De viste tal forklarer således ikke i hvor høj grad den lavere ledighedsprocent skyldes en almen fremgang i beskæftigelsen og i hvor høj grad den skyldes dimittendernes gradvise indtrængning på arbejdsmarkedet (jf. afsnit 3.3.).

Som det fremgår af tabel 1 skal de gennemsnitlige ledighedsprocenter for samtlige dimittender på hhv. 15,9 og 11,2 % vurderes i sammenhæng med, at der er store forskelle i de gennemsnitlige ledighedsprocenter for dimittender fra de enkelte uddannelsesinstitutioner. Dette mønster med meget store forskelle fremgik også af beskæftigelsesrapporterne fra 2005 og fra 2004.

Følgende institutioner oplever, at ledighedsprocenten mellem 2005 og 2006 er faldet med en tredjedel eller mere: Kunstakademiets Arkitektskole, Arkitektskolen Aarhus, Danmarks Designskole og Vestjysk Musikkonservatorium.

Skuespillerskolen ved Aarhus Teater oplever endda en *stigning* i ledighedsprocenten på 1,0 procentpoint – hvad der kun kan vurderes i sammenhæng med det meget lave antal dimittender.

Den stigende beskæftigelse dokumenter ikke i sig selv, at dimittenderne har fundet beskæftigelse på et område, der er fagligt relevant i forhold til den enkelte dimittends uddannelse. For en række uddannelsesområder kan Danmarks Statistiks måling af beskæftigelse således ikke vise, om beskæftigelsen er uddannelsesrelevant. Denne rapport forudsætter, at dimittenderne overvejende har en høj grad af faglig relevant beskæftigelse. Dette er også udtryk for en modsætningslutning: Uddannelsesinstitutionerne har ikke kendskab til, at deres dimittender generelt skulle være beskæftiget uden for områder, der på et bredt og fleksibelt arbejdsmarked har en høj grad af faglig relevans.

Der er vanskeligt at sammenligne beskæftigelsen på det kunstneriske og kulturelle arbejdsmarked med andre dele af arbejdsmarkedet på et tidspunkt, hvor der endnu ikke foreligger direkte sammenlignelige data.

Kandidater fra de humanistiske fakulteter har et arbejdsmarked, der minder mest om en række af de kulturministerielle uddannelsers. Tallene er *ikke* direkte sammenlignelige, men den gennemsnitlige ledighedsprocent for humanistiske kandidater i arbejdsstyrken med tilsvarende kandidatalder ligger i størrelsesordenen på 10 % i 2006⁶. Deres ledighed er dermed kun en smule lavere end de 11,2 % for Kulturministeriets uddannelser, jf. tabel 1.

Ser man på AC'ere under 30 år⁷ faldt den gennemsnitlige ledighedsprocent mellem 2005 og 2006 fra 10,4 til 8,2 %. Tilsvarende faldt ledigheden for de 30-39 årige fra 5,5 til 4,4 %. Tallene er igen ikke direkte sammenlignelige, men Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner kan siges samlet set at have oplevet et kraftigere fald i ledigheden, dog fra et højere udgangspunkt.⁸

Den gennemsnitlige ledighedsprocent for yngre dimittender fra flere af Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner ligger nogenlunde på niveau med ledighedsprocenten for AC'ere i samme aldersgruppe: Konservatorskolen, Biblioteksskolen, de to arkitektskoler og Vestjysk Musikkonservatorium. For flere af de øvrige kunstneriske og kulturelle uddannelser ligger ledighedsprocenten væsentligt over AC-niveauet.

⁶ Kilde: AC, Ledighedsstatistik, juli 2006, side 17. Ledighedsprocenten for Mag.hum.'er med en kandidatalder på 1-4 år er 13,1 % og mellem 5-9 år er den 7,1 år. Et gennemsnit for alle kandidater mellem 1-9 år skønnes derfor at ligge i størrelsesordenen 10 %.

⁷ Dette tal inkluderer også alle magistre og ingeniører.

⁸ Kilde: AC, Ledighedsstatistik, juli 2006, side 3 og 24. Sammenligningen med AC's tal bør tages med klart forbehold. For det første er ledigheden for de kunstneriske uddannelsesinstitutioner et gennemsnit for hele året, mens den gennemsnitlige ledighedsprocent for AC er målt på en enkelt måned, nemlig juli. For det andet omfatter AC's statistik kun forsikrede kandidater, hvor de kulturministerielle tal også omfatter ikke-forsikrede.

3.3 Den gennemsnitlige ledighedsprocent fordelt på årgange

Rapporten har indtil nu vurderet beskæftigelse og ledighed som gennemsnit for den samlede gruppe af dimittender fra årgang 1997-2004. For at vurdere den tid, der går fra dimission til dimittenderne er trængt ind på arbejdsmarkedet – den såkaldte indtrængningstid - må man vurdere udviklingen for de enkelte årgange.

Tabel 2 viser den gennemsnitlige ledighedsprocent for dimittender fra alle Kulturministeriets uddannelser, fordelt på årgange. Ledighedsprocenten i 2005 er målt på dimittender fra 1997-2004. Ledighedsprocenten i 2006 er målt på dimittender fra 1997-2005.

Dimittenderne er gennemsnitligt 4-5 år om at få en rimelig høj grad af beskæftigelse på arbejdsmarkedet. Dimittendernes ledighedsprocent falder dog væsentligt allerede efter 2-3 år på arbejdsmarkedet.

Tabel 2 Den gennemsnitlige ledighedsprocent i 2005 og 2006 fordelt på årgange (indtrængningstid)

Ledighedsprocent	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
2005 (1997-2004)	10,7	11,5	12,8	12,1	13,7	17,6	20,9	26,3	-
2006 (1997-2005)	7,9	9,6	10,0	9,2	8,9	12,5	14,3	16,6	25,6

Note: den gennemsnitlige ledighedsprocent for året 2005 og 2006, målt for dimittenderne fra 1997-2004 og for 1997-2005, der begge indgik i arbejdsstyrken ultimo november 2005.

De ældre årgange fra 1997-2001 har bidt sig fast i arbejdsmarkedet med en nogenlunde stabil gennemsnitlig ledighedsprocent på 10-14 % for år 2005 og 8-10 % for år 2006. De yngre årgange har haft mindre tid til at komme ind på arbejdsmarkedet og deres gennemsnitlige ledighedsprocent ligger på mellem 12 og 26 %.

Det er relevant at søge at sammenligne indtrængningstiden for de kunstneriske og kulturelle dimittender med humanistiske kandidater og med AC-området. Tabel 3 opgør indtrængningstiden for humanistiske kandidater og for AC's samlede område. Allerede efter et år på arbejdsmarkedet falder kandidaternes ledighedsprocent markant.

Tabel 3 Den gennemsnitlige ledighedsprocent for AC 2006

kandidatalder	Humanistiske kandidater	AC's gennemsnit for alle uddannelse
Under 1 år	37,0	19,2
1-4 år	13,1	6,4
5-9 år	7,1	3,4

Note: AC's ledighedsstatistik juli 2006, side 17. Omfatter kandidater, der indgår i arbejdsstyrken i juli måned 2006. Se note 8 på foregående side for forbehold for sammenligning med AC's ledighedsstatistik.

Humanistiske kandidater har en indtrængningstid på op til 5 år og kan derfor sammenlignes med de kunstneriske og kulturelle dimittenders. Ledighedsprocenter for nyuddannede humanistiske kandidater på 37 %, og på 19,2 % for nyuddannede AC'er, sætter således de høje ledighedsprocenter for de kunstneriske og kulturelle dimittender i perspektiv.

Med til dette billede hører at Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner og universiteterne uddanner til meget forskellige arbejdsmarkeder. Universiteterne uddanner i høj

grad til velorganiserede arbejdsmarkeder, der er præget af fuldtidsansættelser i faste stillinger.

Kulturministeriets uddannelser retter sig til arbejdsmarkeder, der spænder fra det velorganiserede til mindre organiserede arbejdsmarkeder, præget af projekt- og deltidsansættelser, med en væsentligt mindre grad af fuldtids- og fastansættelser. Dette er nærmere omtalt i afsnit 3.7.

3.4 Den gennemsnitlige ledighedsprocent fordelt på institutioner og årgange

Afsnit 3.3. viste, at ledighedsprocenten generelt falder, jo længere tid dimittenderne har været på arbejdsmarkedet. Der er samtidig - også på dette område - store forskelle mellem institutionerne. Dimittenderne fra nogle uddannelser afviger markant fra den generelle tendens med gradvist faldende ledighed. Tabel 4 viser dimittendernes gennemsnitlige ledighedsprocent fordelt på uddannelsesinstitutioner og årgange.

Tabellen giver således ikke et entydigt billede af udviklingen i ledighedsprocenterne: Dimittender fra ældre årgange kan visse steder have en større ledighed end dimittender fra yngre årgange. Når man læser tabellerne i dette afsnit må man tage højde for, at visse af skolerne har meget små dimittendårgange. For disse kan ændringer i beskæftigelsessituationen for bare få personer give store udslag på ledighedsprocenten.

Tabel 4 Den gennemsnitlige ledighedsprocent 2006 fordelt på institutioner og årgange

Institution	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
AAA	5,2	10,0	3,5	4,9	3,2	8,6	7,9	7,6	17,9
DB	4,3	5,9	4,7	6,7	5,8	7,9	8,6	11,4	13,1
DKDS	9,8	12,5	8,2	6,0	10,9	18,0	25,2	27,7	43,1
DK	9,2	13,3	16,4	11,6	11,8	16,0	18,8	28,0	41,7
DFM	3,1	3,4	13,3	24,3	4,2	9,5	14,5	20,7	21,8
DJM	6,1	11,0	13,9	9,9	12,5	17,2	16,4	26,5	34,3
DKDM	10,0	13,7	8,9	10,0	15,3	11,6	12,0	15,4	13,1
FS	13,0	13,4	17,6	d	10,9	8,0	16,6	d	29,8
GKS	.	.	.	9,2	6,3	14,0	30,8	20,0	22,7
KA	6,6	4,4	7,3	5,2	5,5	7,6	11,0	11,5	14,7
KAB	14,9	0,0	11,8	18,5	17,9	15,8	18,4	44,9	49,5
KS	0,5	8,4	d	d	6,2	d	d	5,8	d
NM	10,4	20,7	9,2	12,1	18,9	9,9	16,9	12,5	16,3
RMC	16,3	14,3	15,0	18,7	12,8	17,8	22,6	25,0	43,0
SsKA	21,4	28,6	28,8	32,5	55,7	36,6	22,1	33,8	20,9
SsKO	25,8	26,3	24,8	28,6	27,9	56,0	24,4	22,4	30,4
STS	21,6	21,8	31,6	23,4	24,4	26,3	16,6	23,2	30,6
VMK	0,0	2,3	3,6	8,7	4,4	6,6	18,0	15,1	23,2

Note: omfatter dimittender fra årgangene 1997-2005, der indgår i arbejdsstyrken ultimo november 2005.

"d" betyder, at data ligger under diskretioneringsgrænsen på minimum 5 dimittender (Danmarks Statistiks retningslinjer). Glas- & Keramikskolen Bornholm producerede sine første dimittender i år 2000.

3.5 Ledighedsgraden

Begrebet ledighedsgrad er et udtryk for dimittenders grad af tilknytning til arbejdsmarkedet. Denne rapport opgør ledighedsgraden på fire overordnede kategorier:

- Fuld beskæftigelse (ingen årsledighed);
- næsten fuld beskæftigelse (mindre end 20 % ledighed på et år (< 20 %));
- delvis beskæftigelse (20-59 % ledighed på et år); og
- hel eller delvis ledighed (minimum 60 % ledighed på et år) (≥ 60 %).

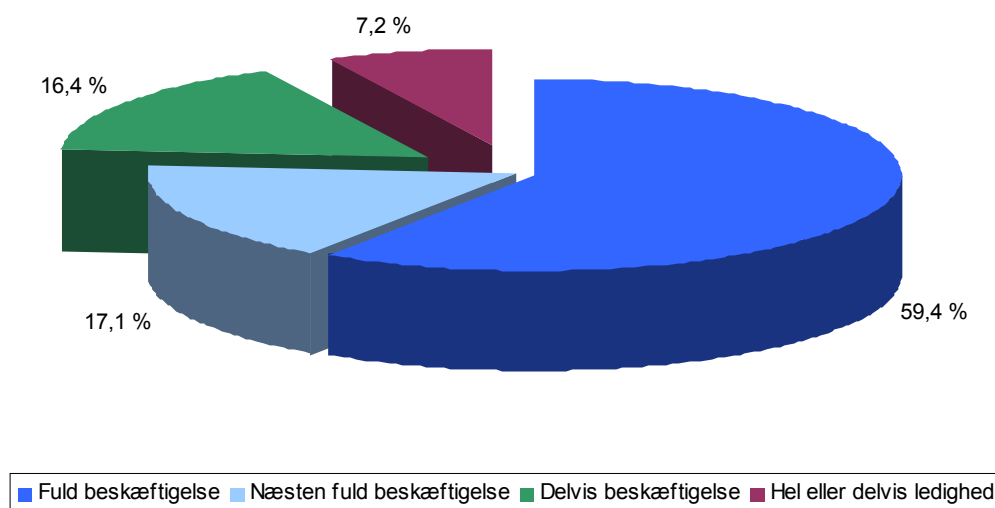
Tal for ledighedsgraden supplerer tal for den gennemsnitlige ledighedsprocent. Tilsammen giver de et nuanceret billede af arbejdsmarkedstilknytningen.

Kulturministeriets uddannelser retter sig som nævnt til arbejdsmarkeder, der spænder fra det velorganiserede til mindre organiserede arbejdsmarkeder, jf. afsnit 3.7. Mange dimittender fra især de kunstneriske uddannelser på det mindre organiserede arbejdsmarked er ansat i projekt-, sæson- og deltidsansættelser samt med selvstændig virksomhed.

Den særlige karakter af det kulturelle og især det kunstneriske arbejdsmarked er fremhævet flere gange. Denne beskæftigelsesrapport vurderer, at summen af fuld beskæftigelse og næsten fuld beskæftigelse er et hensigtsmæssigt udtryk for den samlede beskæftigelse på disse arbejdsmarkeder. En gennemsnitlig ledighedsgrad på under 20 % vurderes således her som en høj grad af beskæftigelse på dette arbejdsmarked.

Figur 3 viser at (59,4 + 17,1) 76,5 % af dimittenderne i 2006 var fuldt beskæftiget eller næsten fuldt beskæftiget. 16,4 % var delvist beskæftigede, og 7,2 % var helt eller delvist ledige.

Figur 3 Ledighedsgraden 2006 i procent

Note: omfatter dimittender fra årgang 1997-2005, der indgår i arbejdsstyrken. Alle institutioner samlet.

I forhold til Beskæftigelsesrapport 2005 er dimittendernes fulde og næsten fulde beskæftigelsen dermed steget omtrent 6 % – andelen af de delvist beskæftigede og fuldtidsledige er faldet i forhold til sidste rapportering⁹.

⁹ Beskæftigelsesrapport 2005 målte ledighedsgrad 2004 for bruttopopulationen fra årgang 1997-2002. Ledighedsgrad er som anført opgjøret på arbejdsstyrke og for årgang 1997-2005. For metodiske overvejelser omkring sammenlignelighed, se afsnit 5.1. samt note 5.

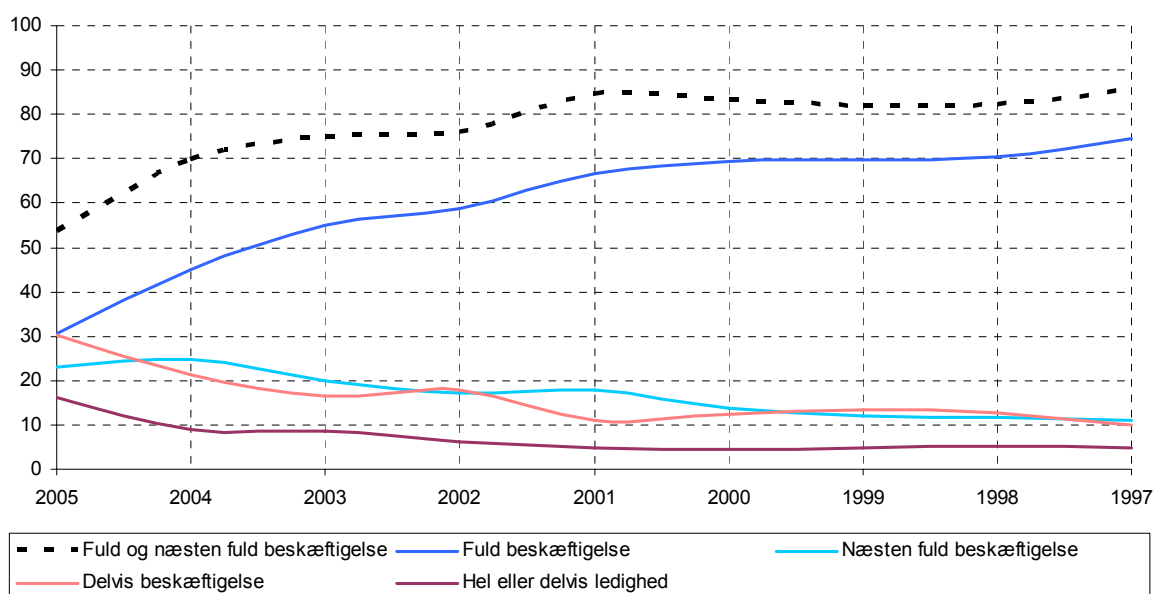
Den stigende beskæftigelse til et niveau, hvor 76,5 % er i fuld, eller næsten fuld beskæftigelse, er en meget positiv udvikling.

Disse gennemsnitstal for ledighedsgraden i 2006 for dimittenderne fra 1997 – 2005 viser ikke hvor hurtigt dimittender trænger ind på arbejdsmarkedet.

Tabel 2 viste hvordan de gennemsnitlige ledighedsprocent falder efter 2 – 3 år på arbejdsmarkedet.

Figur 4 nedenfor angiver ledighedsgraden 2006 i de fire kategorier for ledighedsgraden, fordelt på årgange. Figur 4 viser dermed den dynamik, der knytter sig til dimittendernes indtrængning på arbejdsmarkedet.

Figur 4 Ledighedsgraden 2006 i procent, fordelt på årgange

Note: omfatter dimittender fra årgang 1997-2005, der indgår i arbejdsstyrken. Alle Institutioner samlet.

I figur 4 viser den stiplede linje summen af fuld og næsten fuld beskæftigelse. Denne store gruppe udtrykker de kunstneriske og kulturelle uddannelsers samlede evne til at uddanne dimittender til en høj grad af beskæftigelse. Eksempelvis var 84,4 % fra årgang 2001 i fuld og næsten fuld beskæftigelse.

Det er særligt andelen af fuldt beskæftigede dimittender, der stiger efter et år på arbejdsmarkedet. Mens andelen af fuldt beskæftigede med afgang i 2005 udgjorde 30,5 %, udgør de fuldt beskæftigede fra årgang 2004 45,1 %. Tendensen er, at jo ældre årgangene er, des flere er fuldt beskæftigede og færre delvist ledige eller fuldtidsledige.

Der er også her klare forskelle på arbejdsmarkedstilknytningen for dimittender fra de forskellige uddannelsesinstitutioner.

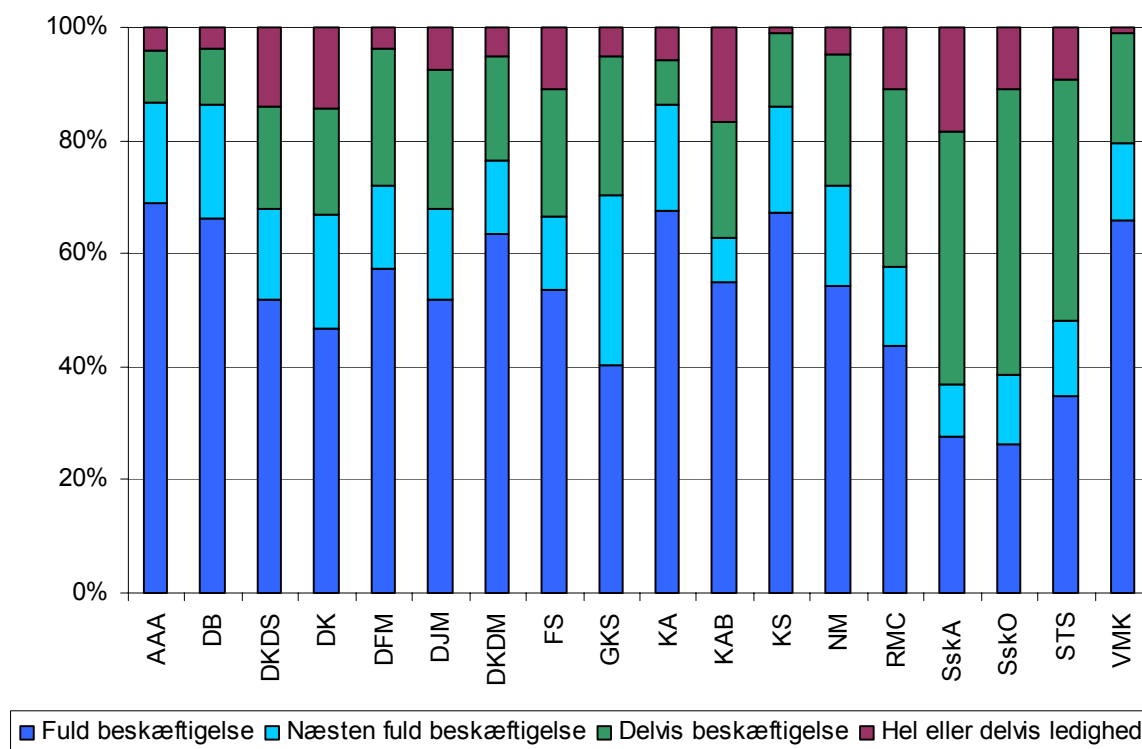
Den varierende arbejdsmarkedstilknytning afspejler, at dimittender har forskellige vilkår på arbejdsmarkedet i form af forskellige jobmuligheder og ansættelsesformer. Det vurderes herunder, at konjunkturer har stor betydning for særligt nyuddannede dimittenders tilknytning til arbejdsmarkedet.

Disse forhold omkring ledighedsgraden følger samme tendenser som konstateret i Beskæftigelsesrapport 2005¹⁰. Forskellen er at der i Beskæftigelsesrapport 2007's nye tal generelt er væsentligt flere fuldtidsbeskæftigede og færre fuldtidsledige.

Udviklingen afspejler en reel forbedring i beskæftigelsessituationen. Det må dog også her nævnes, at en del af udviklingen må forklares med, at de fleste af dimittenderne i 2006 har haft lidt mere tid til at etablere sig på arbejdsmarkedet, jf. afsnit 3.2.

Figur 5 viser, at Arkitektskolen Aarhus, Danmarks Biblioteksskole, Kunstakademiets Arkitektskole, Kunstakademiets Konservatorskole og Vestjysk Musikkonservatorium har de største andele af fuldt beskæftigede. De nævnte institutioner ligger på mellem 65-69 % af fuld beskæftigelse. Dimittenderne fra scenekunstscolerne har generelt færrest i fuld beskæftigelse. Tendensen svarer hermed til Beskæftigelsesrapport 2005 – i år dog med flere i fuld beskæftigelse.

Figur 5 Ledighedsgraden 2006 fordelt på institutioner

Note: omfatter dimittender fra årgang 1997-2005, der indgår i arbejdsstyrken

Det ville i høj grad være relevant at sammenligne ledighedsgrader på det kunstneriske og kulturelle arbejdsmarked i Danmark med tilsvarende ledighedsgrader i lande, vi normalt sammenligner os med. KUR råder ikke over sådanne data men noterer sig, at løn- og beskæftigelsesvilkår samt ledighedsgrader på et kunstnerisk område som f.eks. scenekunst også er til debat i andre europæiske lande.

Tabel 5 viser, at andelen af mænd, som er fuldt beskæftigede, er større end andelen af kvinder. Hvis man ser samlet på de fuldt og de næsten fuldt beskæftigede, er mænds og kvinders beskæftigelsesgrad dog næsten lige stor: 77,5 % af mændene og 75,2 % af kvinderne er fuldt eller næsten fuldt beskæftigede. I forhold til Beskæftigelsesrapport

¹⁰ Jf. Beskæftigelsesrapport 2005, udgivet januar 2006 af Kulturministeriets Rektorer, Figur 2, side 17.

2005¹¹ er kønsforskelle i beskæftigelsesniveau uændrede og forskellene på de enkelte kategorier marginale.

Tabel 5 Ledighedsgraden 2006 i procent, fordelt på køn

	Mænd (n: 2138)	Kvinder (n: 3573)
Fuldt beskæftigede	66,3	54,1
Næsten fuldt beskæftigede	11,8	21,1
Delvist beskæftigede	14,4	17,9
Helt eller delvist ledige	7,5	6,9
I alt	100,0	100,0

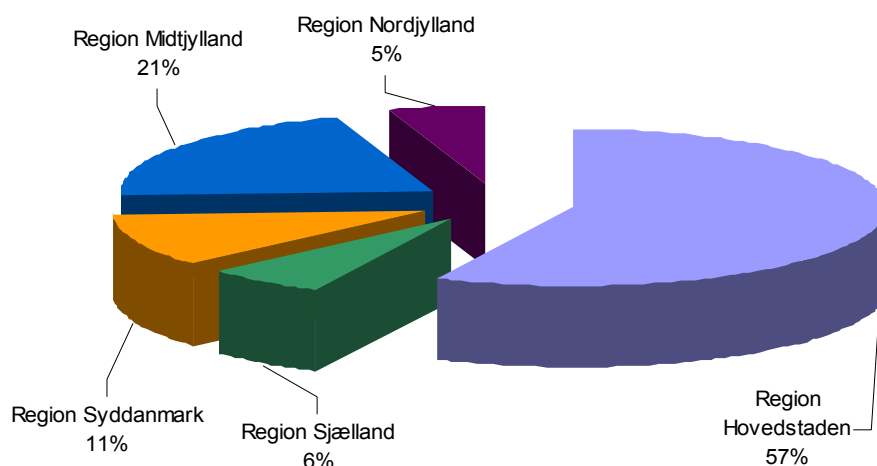
Note: omfatter dimittender fra årgang 1997-2005, der indgår i arbejdsstyrken

3.6 Den regionale fordeling af dimittenderne

De kunstneriske og kulturelle uddannelsesinstitutioner er placeret i hele landet for at sikre unge en fri og lige adgang til disse uddannelser og for at uddannelsesinstitutionerne kan indgå som en aktiv del af det regionale kultur- og kunstliv. Det er samtidig væsentligt, at dimittenderne udviser mobilitet i forhold til beskæftigelsesmulighederne på det danske arbejdsmarked – dvs. at de flytter fra uddannelsessted til regioner med en høj grad af behov for netop deres arbejdskraft.

Figur 6 viser den overordnede regionale fordeling af alle de kulturministerielle dimittender. 57 % af samtlige dimittender finder således arbejde i hovedstadsregionen, 21 % i Region Midtjylland, 11 % i Region Syddanmark, 6 % i Region Sjælland og 5 % finder arbejde i Region Nordjylland.

Figur 6 Den regionale fordeling af dimittenderne i 2005

Note: Omfatter årgangene 1997-2004, der ultimo 2005 indgik i arbejdsstyrken og var i beskæftigelse (arbejdsløse registreres ikke mht. regional fordeling). Alle institutioner samlet.

¹¹ I Beskæftigelsesrapport 2005 blev den tilsvarende ledighedsgrad 2004 gjort op på bruttopopulationen og ikke arbejdsstyrken. At måle på bruttopopulationen giver lidt højere ledighedsværdier. Dog kan man få indtryk af tendenser årene imellem.

I alt 76 % af dimittenderne fra institutioner i København finder beskæftigelse i samme område, mens 52 % af dimittenderne fra de jyske institutioner finder arbejde i Region Midtjylland¹².

Det er samtidig en vigtig pointe i forbindelse med den regionale fordeling af institutionerne, at der er en høj grad af regional forankring i beskæftigelsen, som Tabel 6 viser.

Tabel 6 Dimittendernes regionale procentfordeling 2005, fordelt på uddannelsesinstitutioner

	Region København	Region Sjælland	Region Syddanmark	Region Midtjylland	Region Nordjylland	I alt i procent
FS	97	1	1	1	1	100
KA	91	5	1	1	1	100
DKDS	89	5	2	2	1	100
KAB	86	3	6	4	1	100
STS	76	3	4	9	8	100
DKDM	71	13	9	6	2	100
KS	69	6	14	9	1	100
RMC	67	25	6	1	1	100
GKS	66	9	9	9	7	100
SskA	59	4	13	11	13	100
DB	57	9	10	14	10	100
SskO	43	11	28	13	6	100
DFM	23	4	67	6	1	100
VMK	25	6	47	19	2	100
AAA	21	2	11	63	3	100
DJM	19	4	14	61	3	100
NM	16	4	3	17	60	100
DK	29	5	32	32	2	100

Note: omfatter årgangene 1997-2004, der ultimo 2005 indgik i arbejdsstyrken. Den enkelte institutions højeste procenttal er fremhævet.

Dimittender fra de Københavnske uddannelsesinstitutioner - med Filmskolen i spidsen - finder af åbenbare grunde i høj grad ansættelse i hovedstadsregionen. Dimittender fra Det Fynske Musikkonservatorium, Det Jyske Musikkonservatorium, Nordjysk Musikkonservatorium og Arkitektskolen Aarhus ansættes også i meget høj grad i samme landsdel. Designskolen Koldings dimittender finder i høj grad ansættelse i Region Syddanmark og Midtjylland (samlet set 64 %).

Mobiliteten kommer samtidig til udtryk ved, at en del af dimittenderne også finder ansættelse i andre regioner. Således er dimittender fra Vestjysk Musikkonservatorium, skuespillerskolerne i Odense og i Aarhus samt Designskolen Kolding og Danmarks Biblioteksskole fordelt ret ligeligt i regionerne.

¹² De københavnske institutioners dimittender udgør 63,5 procent af den samlede arbejdsstyrke, og trækker derfor statistikken mod sin retning.

3.7 Tre typer arbejdsmarkeder

KURs beskæftigelsesrapporter opererer med tre typer del-arbejdsmarkeder, som dimittenderne fra de kunstneriske og kulturelle uddannelser går ud til:

- Det velorganiserede arbejdsmarked,
- Det semiorganiserede arbejdsmarked og
- Det øvrige kulturelle arbejdsmarked.

Den lavere ledighed for 2006 i forhold til de foregående rapporter slår igennem på alle tre arbejdsmarkeder.

Det velorganiserede arbejdsmarked omfatter arbejdsmarkedet for biblioteksuddannede, arkitekter samt konservatorer. Det velorganiserede arbejdsmarked er velstruktureret og gennemsnitligt på både udbuds- og efterspørgselsiden i form af overenskomster og velorganiserede arbejdsgivere.

Generelt har dimittender uddannet til dette arbejdsmarked en højere gennemsnitlig beskæftigelse end dimittender fra de øvrige kunstneriske og kulturelle uddannelser.

Tabel 7 Ledighedsgraden for det velorganiserede arbejdsmarked 2006

	AAA	KA	DB	KS
Fuld beskæftigelse (ingen ledighed)	69,1	67,6	66,2	67,4
Næsten fuld beskæftigelse (<20 %)	17,6	18,7	20,2	18,5
Delvis beskæftigelse (20-59 %)	9,3	8,1	9,9	13,0
Hel eller delvis ledighed (≥ 60 %)	4,0	5,7	3,7	1,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0

Note: Ledighedsgraden 2006, der omfatter dimittender fra årgang 1997-2005, der indgik i arbejdsstyrken.

Det semiorganiserede arbejdsmarked omfatter dimittender fra designskolerne og musikkonservatorierne. Her finder man både en række velstrukturerede jobmuligheder og projektansættelser, som dog kun dækker en del af dimittendernes beskæftigelse.

Tabel 8 Ledighedsgraden for det semiorganiserede arbejdsmarked 2006 - designskolerne

	DKDS	DK	GKS
Fuld beskæftigelse (ingen ledighed)	51,8	46,9	40,4
Næsten fuld beskæftigelse (<20 %)	16,2	19,9	29,8
Delvis beskæftigelse (20-59 %)	17,9	18,8	24,6
Hel eller delvis ledighed (≥ 60 %)	14,0	14,3	5,3
I alt	100,0	100,0	100,0

Note: Ledighedsgraden 2006 omfatter dimittender fra årgang 1997-2005, der indgik i arbejdsstyrken.

Beskæftigelsesniveauet for kandidater uddannet til det semiorganiserede arbejdsmarked ligger således generelt lavere end beskæftigelsesniveauet for kandidater på det velorganiserede arbejdsmarked.

**Tabel 9 Ledighedsgraden for det semiorganiserede arbejdsmarked
– konservatorierne**

	DFM	DJM	DKDM	NM	RMC	VMK
Fuld beskæftigelse (ingen ledighed)	57,5	51,7	63,4	54,4	43,8	65,7
Næsten fuld beskæftigelse (<20 %)	14,4	16,2	12,9	17,6	13,7	13,9
Delvis beskæftigelse (20-59 %)	24,6	24,7	18,5	23,2	31,5	19,4
Hel eller delvis ledighed (≥ 60 %)	3,6	7,4	5,2	4,8	11,0	0,9
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Note: Ledighedsgraden 2006 omfatter dimittender fra årgang 1997-2005, der indgik i arbejdsstyrken.

Variationen i ledighedsgraden i tabel 9 afspejler forskellene på arbejdsmarkedsvilkårene for udøvende musikere på konservatorieområdet:

- Arbejdsmarkedet for klassiske udøvende musikere er præget af mange faste stillinger i orkestre, kor, ensembler mv.
- Arbejdsmarkedet for rytmiske udøvende musikere er i højere grad præget af freelanceansættelser, projektansættelser og lignende.

Disse forhold må tages i betragtning ved en sammenligning af ledighedsgraden mellem klassiske dimittender fra DKDM, klassiske og rytmiske dimittender fra DFM, DJM, NM og VMK samt rytmiske dimittender fra RMC.

Dimittender fra VMK markerer sig også i denne rapport som dem, der har det højeste beskæftigelsesniveau på det semiorganiserede arbejdsmarked.

Det øvrige kulturelle arbejdsmarked omfatter dimittender fra Filmskolen, Kunstakademiets Billedkunstskoler og scenekunstskolerne. Dette heterogene arbejdsmarked er i høj grad præget af projekt- og andre tidsbegrænsede ansættelser og kombinationer af ansættelsesformer, herunder freelance-virksomhed, hvilket afspejler sig i kandidaternes grad af tilknytning til arbejdsmarkedet.

Tabel 10 Ledighedsgraden for det øvrige kulturelle arbejdsmarked

	FS	KAB	SskA	SskO	STS
Fuld beskæftigelse (ingen ledighed)	53,7	54,9	27,7	26,2	34,8
Næsten fuld beskæftigelse (<20 %)	12,8	8,0	9,2	12,3	13,4
Delvis beskæftigelse (20-59 %)	22,7	20,6	44,6	50,8	42,8
Hel eller delvis ledighed (≥ 60 %)	10,8	16,6	18,5	10,8	9,1
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Note: Ledighedsgraden 2006 omfatter dimittender fra årgang 1997-2005, der indgik i arbejdsstyrken.

På så forskellige arbejdsmarkeder – det velorganiserede, det semiorganiserede og det øvrige kunstneriske og kulturelle arbejdsmarked - kan uddannelsesinstitutionernes evne til at uddanne til beskæftigelse ikke alene vurderes ud fra ledighedsprocenter og ledighedsgrader. Beskæftigelsesniveauet må også i høj grad vurderes i sammenhæng med de personindkomster, som dimittenderne er i stand til at opnå.

3.8 Indkomstforhold

Tabel 11 viser, at den gennemsnitlige personindkomst¹³ i 2005 for dimittender fra de kunstneriske og kulturelle uddannelsesinstitutioner fra 1997-2004 udgør 249.000 kr. Beskæftigelsesrapport 2005 og 2004 opgjorde et indtægtsniveau i samme størrelsesorden. Udviklingen er hermed udtryk for, at dimittendernes samlede gennemsnitlige indkomstudvikling er nogenlunde stabil.

Tabel 11 Den gennemsnitlige personindkomst 2005, fordelt på institutioner

	Gennemsnitlig personlig indkomst i 2005
Den Danske Filmskole	309.000
Skuespillerskolen ved Aarhus teater	293.000
Statens Teaterskole	283.000
Kunstakademiets Arkitektskole	277.000
Arkitektskolen Aarhus	275.000
Skuespillerskolen ved Odense teater	261.000
Det Kgl. Danske Musikkonservatorium	260.000
Danmarks Biblioteksskole	247.000
Det Fynske Musikkonservatorium	241.000
Kunstakademiets Konservatorskole	239.000
Vestjysk Musikkonservatorium	238.000
Rytmisk Musikkonservatorium	233.000
Det Jyske Musikkonservatorium	230.000
Nordjysk Musikkonservatorium	226.000
Designskolen Kolding	209.000
Danmarks Designskole	200.000
Kunstakademiets Billedkunstskoler	181.000
Glas- & Keramikskolen Bornholm	145.000
Beregnet gennemsnit for alle institutioner	249.000 kr.

Note: omfatter dimittender fra årgang 1997-2004, der ultimo november 2005 indgik i arbejdsstyrken. Afrundet til nærmeste 1000.

Der er samtidig - også her - en stor spredning: Der er store forskelle i personindkomsten mellem dimittender fra de forskellige uddannelsesinstitutioner. Der er også store forskelle i personindkomsten for dimittender fra de forskellige uddannelsesretninger inden for de enkelte uddannelsesinstitutioner. Yderpunkterne i er markeret ved dimittender fra Den Danske Filmskole, der har en indkomst på 309.000 kr., og dimittender fra Glas- og Keramikskolen Bornholm med en indkomst på 145.000 kr.

Flere forskellige faktorer er med til at forklare disse forskelle. Filmområdet og scenekunstområdet er således generelt karakteriseret ved et relativt højt lønniveau til de, der er i arbejde. Den ældste årgang fra Glas- og Keramikskolen Bornholm er fra år 2000. Skolen har derfor relativt flere yngre årgange dimittender, som stadig er ved at etablere sig på arbejdsmarkedet.

Dimittender fra institutioner, hvor en relativ stor andel ernærer sig som selvstændige, har også en lavere indkomst end på områder, hvor flere er lønmodtagere. Herunder har selvstændige store udgifter til at etablere værksted mv., hvilket indvirker på den personlige indkomst i de første år.

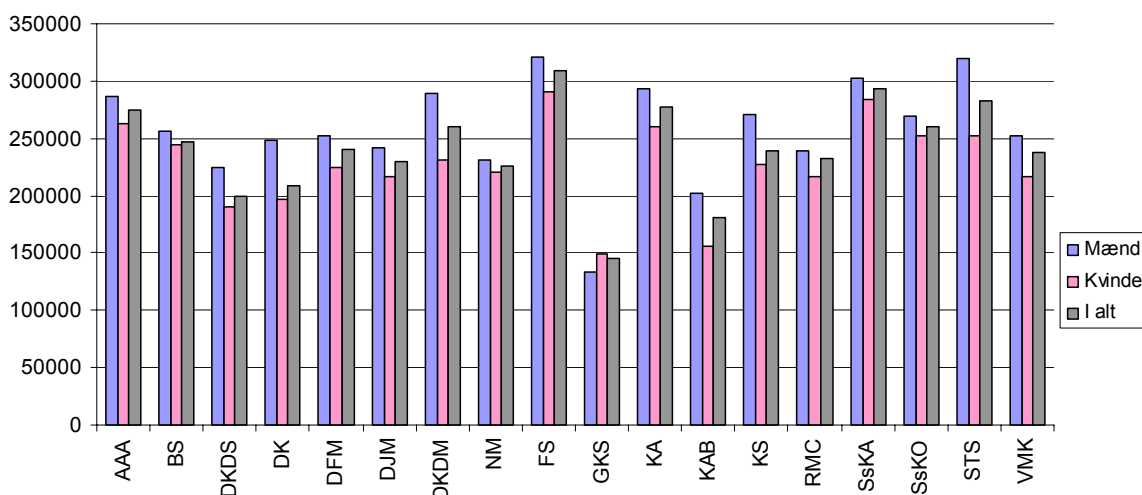
¹³ Dimittendernes personindkomst omfatter erhvervsindkomst, overførelsesindkomst og anden personlig indkomst, dog ikke formueindkomst.

Generelt skal dimittendernes gennemsnitlige personindkomst vurderes i sammenhæng med, at dimittenderne bruger flere år på at etablere sig på arbejdsmarkedet. Generelt tjener dimittender efter nogle år på arbejdsmarkedet mere end i de første år. Tallene i tabel 11 - der jo omfatter dimittenderne fra 1997-2004 - dækker således også over store forskelle i indkomst mellem de ældre og de yngre årgange.

Der er ikke, som man umiddelbart skulle tro, en direkte sammenhæng mellem ledighedsgrader og personlig indkomst. Visse grupper af dimittender har både høje ledighedsgrader og nogle af de højeste indkomster (film- og scenekunst).

Forskelle i dimittendernes kønsfordeling påvirker også årsindkomsten, idet kvinder generelt tjener mindre end deres mandlige kollegaer. Dimittender fra institutioner med en høj andel af kvinder har derfor en lavere personindkomst end institutioner med en anden kønsfordeling. Dette fremgår af figur 7. Det forhold har ikke ændret sig fra Beskæftigelsesundersøgelse 2005 og 2004. I 2006 udgør kvinder 57 % af den samlede arbejdsstyrke¹⁴. Det gennemsnitlige indkomstniveau ville derfor formentlig være lidt højere, såfremt kønsfordelingen var ligelig.

Figur 7 Den gennemsnitlige personindkomst 2005, fordelt på institutioner og køn

Note: Omfatter dimittender fra årgang 1997-2004, der indgår i arbejdsstyrken

Indkomstforskellene for mandlige og kvindelige dimittender er fortsat markante. Forskellene svinger mellem 10.000-66.000 kr. på årsbasis til fordel for de mandlige kandidater - undtagen på Glas- og Keramikskolen. I Beskæftigelsesrapport 2005 var den maksimale forskel på 90.000 kr.

Indkomstforskellene mellem institutionerne kan afspejle forskelle i kønsfordeling mellem de forskellige uddannelser på uddannelsesinstitutionerne. Relativt flere mænd på uddannelseslinjer, som giver større indtægter, giver relativt højere indkomster til mændene.

Det påvirker også indkomstniveauet, at yngre kvindelige dimittender formodes at få børn sidst i uddannelsen eller i de første år efter de er dimitteret. Kvinder i den fødedygtige alder kan have sværere ved at finde ansættelse. Barsel og overførelsesindkomster forventes derfor at trække de kvindelige dimittenders indkomst ned.

¹⁴ Målt på dimittender fra årgangene 1997-2005, der pr. 1.1. 2006 indgår i arbejdsstyrken.

ANDEN DEL

4. De kulturministerielle uddannelsers egne analyser

Det velorganiserede arbejdsmarked:
Arkitektskolen Aarhus, Kunstakademiets Arkitektskole, Danmarks Biblioteksskole og Kunstakademiets Konservatorskole:

4.1 Arkitektskolen Aarhus (AAA)

Beskæftigelsessituationen for kandidater fra Arkitektskolen Aarhus er forbedret meget i perioden 2004 til 2006: Den gennemsnitlige ledighedsprocent er i 2006 halveret til 7,6 pct. (dimittenderne fra 1997 – 2005). Ser man bort fra den nyeste dimittender fra 2005, er ledighedsprocenten kun 6,3 (dimittenderne fra 1997-2004). Tal fra Akademikerne Centralorganisation tyder på at udviklingen er fortsat i 2007.

Dimittender fra Arkitektskolen Aarhus har dermed den laveste ledighedsprocent blandt Kulturministeriets uddannelser (sammen med Konservatorskolens dimittender).

Den øgede beskæftigelse skyldes primært den markante vækst i byggesektoren, som især har ført til en stigning i antallet af privatansatte bygningsarkitekter, som nu procentuelt er på niveau med planlæggere. Andelen af offentligt ansatte har ikke ændret sig nævneværdigt.

Ledigheden for dimittender i design er i 2006 reduceret, men er dog fortsat på 10,3 pct. (dimittender fra 1997-2005). For designdimittender fra 1997-2004 var ledigheden kun 8,3 %. Som følge af et forestående generationsskifte i den offentlige sektor forventer skolen fortsat en væsentlig forbedret beskæftigelsessituation på planlægningsområdet.

Kvindelige kandidater har stadig en væsentlig lavere beskæftigelsesgrad end deres mandlige kollegaer, hvilket blandt andet - og i forstærket grad - skyldes at mange kvindelige arkitekter er deltidsbeskæftigede.

Den forbedrede beskæftigelsessituation skyldes også, at mobiliteten er høj blandt kandidater fra AAA. Næsten 40 pct. er beskæftigede udenfor Region Midtjylland¹⁵.

Samlet set har andelen af selvstændige gennem flere år været stabil. Der er dog sket en forskydning mellem skolens uddannelsesretninger: Der er fortsat forholdsvis flest selvstændige på designområdet, men designområdets andel af selvstændige er dog faldet med 1/3. Til gengæld er der blevet flere selvstændige på bygnings- og planlægningsområderne.

Siden 2006 har AAA udsendt to omfattende undersøgelser af arkitekternes arbejdsmarked – Kandidatundersøgelsen og Aftagerundersøgelsen¹⁶. I vinteren 2007-2008 gennemfører skolen en omfattende analyse af de studerende på AAA. Fra og med januar 2008 iværksættes løbende survey-undersøgelser, hvor dimittenderne halvårligt besvarer spørgsmål om deres tilknytning til arbejdsmarkedet. Disse initiativer samt etablering af et decideret karrierecenter i 2008 er medvirkende til at kvalificere såvel uddannelsen som de studerendes beskæftigelsesperspektiv.

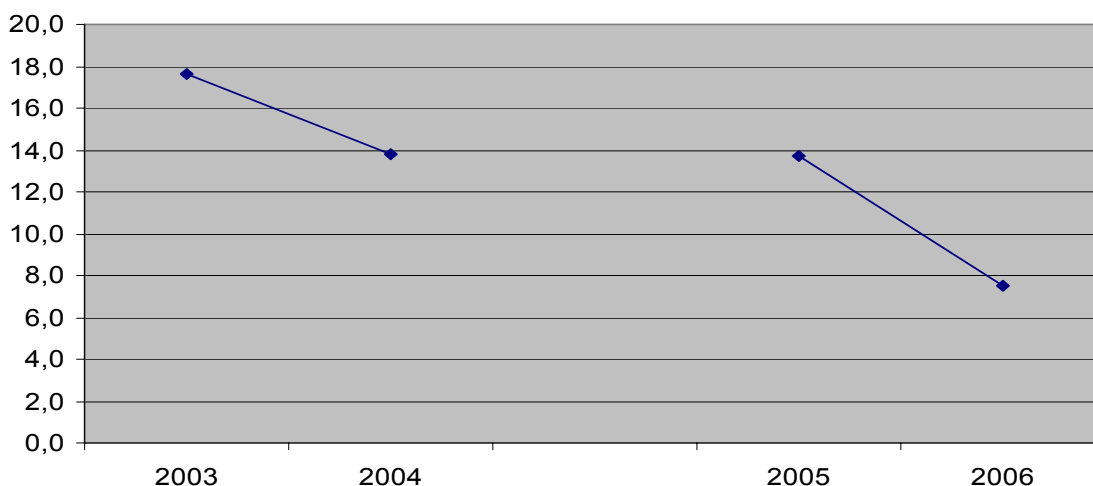
¹⁵ Den nye regionsinddeling gør det vanskeligt at sammenligne den geografiske mobilitet direkte med de foregående års beskæftigelsesrapporter.

¹⁶ Se www.aarch.dk;

4.2 Kunstakademiets Arkitektskole (KA)

Ledigheden er faldet markant for KAs dimittender de senere år. Nedenstående figur giver et overordnet indtryk af udviklingen i den gennemsnitlige ledighedsprocent: I 2003 var den gennemsnitlige ledighedsprocent 17,6 og i 2004 var den faldet til 13,8. I 2005 var ledighedsprocenten 13,7 for så i 2006 at falde til 7,6 %. KA er dermed, sammen med Arkitektskolen Aarhus og Kunstakademiets Konservatorskole, blandt de af Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner, der har den laveste ledighed.

Figur 8 Den gennemsnitlige ledighedsprocent fra Beskæftigelsesrapport 2005 og Beskæftigelsesrapport 2007

Note: Ledighedsprocenterne er fra Beskæftigelsesrapport 2005 og fra nærværende rapport. Dette indebærer, at tallene for 2003 og 2004 er baseret på dimittender fra 1997 – 2002. Tallene fra 2005 og fra 2006 er for dimittenderne fra 1997 – 2005. De to separate diagramlinjer markerer, at datagrundlaget ikke er identisk.

Denne positive udvikling skyldes dels den nuværende højkonjunktur med den markante vækst i byggesektoren og herunder det forhold, at danske tegnestuer i stigende grad vinder internationale opgaver. Den faldende ledighed er dog også udtryk for, at dimittenderne i begge undersøgelser har haft et år mere til at etablere sig på arbejdsmarkedet. Der henvises til denne rapport's afsnit 3.2.

Af dimittenderne fra 1997 – 2004 er 67 % lønmodtagere i den private sektor, 16 pct. er offentlige lønmodtager, 10 pct. er selvstændige og knap 8 % er som nævnt arbejdsløse. Hovedstadsregionen er den primære aftager af dimittenderne; ni ud af ti arbejder her (1. dels tabel 6). Dimittendernes gennemsnitsindkomst er 277.000 kroner om året. Mænd tjener ca. 33.000 kroner mere om året end kvinder (1. dels tabel 11, jf. figur 7).

Den høje beskæftigelse afspejler, at KA uddanner arkitekter til det velorganiserede arbejdsmarked: 67 % af dimittenderne er i fuld beskæftigelse og 19 % er i næsten fuld beskæftigelse; hermed har i alt 86 % en høj grad af beskæftigelse. De resterende 14 % har en løsere tilknytning til arbejdsmarkedet (i delvis beskæftigelse eller helt/delvist ledige). Beskæftigelsesgraden hænger sammen med det fagområde, som dimittenden har specialiseret sig i: Bygningskunst, planlægning eller design. Der er således kommet lidt flere i beskæftigelse inden for planlægning og bygningskunst end for design.

Arbejdsmarkedet for arkitekter er karakteriseret ved at være dynamisk og konjunkturfølsomt. Udfordringen er derfor at øge uddannelsens kvalitet og kandidaternes kompetencer. Kunstakademiets Arkitektskole har derfor iværksat et større kompetenceudviklingsprojekt. Skolen opprioriterer samtidig uddannelsens internationalisering.

4.3 Danmarks Biblioteksskole (DB)

Beskæftigelsesrapport 2007 viser, at beskæftigelsen fortsat stiger og ledigheden falder for Biblioteksskolens dimittender (bibliotekarer og cand.scient.bibl'er). Den gennemsnitlighedsprocent for dimittender fra 1997-2004 var pr. 1.1.2006 på 7,0 %. Hvis man også inddrager de nyeste dimittender fra 2005 (årgang 1997-2005), stiger den gennemsnitlige ledighed i 2006 med 0,6 procentpoint til 7,6 %.

Skolens dimittender finder fortsat stort set alle beskæftigelse: I 2006 var 86 % i fuld eller næsten fuld beskæftigelse og kun 4 % havde en beskæftigelsesgrad som helt eller delvis ledige. Arbejdsmarkedet kan i høj grad beskrives som velorganiseret med fast beskæftigelse som det typiske: Jo længere dimittenderne har været på arbejdsmarkedet, jo mere opnår de fuld beskæftigelse. I de tre ældste dimittendårgange har 92 % fuld eller næsten fuld beskæftigelse – mod 74 % alene for den nyeste årgang 2005. Dette har ifølge skolens egen arbejdsmarkedsundersøgelse sammenhæng med, at nyuddannede ofte starter på arbejdsmarkedet i projektansættelser og vikariater¹⁷:

Bibliotekarerne har fortsat en højere ledighed end cand.scient.bibl.erne: I 2006 var ledighedsprocenten for bibliotekarer 8,5 % mod 4,4 % for cand.scient.bibl.erne.

Den offentlige sektor er det klart største ansættelsesområde, jf. nedenstående tabel. Andelen af dimittender, der er ansat i den offentlige sektor er steget og udgør nu 63 %. Cand.scient.bibl.erne finder dog fortsat i højere grad end bibliotekarerne beskæftigelse i den private sektor.

Tabel 12 Dimittendernes arbejdsmæssige status, opdelt i årgange og uddannelsesretning

		1997-2002	1997-2005
Bibliotekar DB	Selvstændig	1 %	0 %
	Lønmodtager/offentlig	55 %	66 %
	Lønmodtager/privat	26 %	26 %
	Arbejdsløs	18 %	7 %
	I alt	100 %	100 %
Cand.scient.bibl.	Selvstændig	2 %	0 %
	Lønmodtager/offentlig	48 %	53 %
	Lønmodtager/privat	37 %	44 %
	Arbejdsløs	14 %	3 %
	I alt	100 %	100 %
Alle	Selvstændig	1 %	0 %
	Lønmodtager/offentlig	53 %	63 %
	Lønmodtager/privat	27 %	30 %
	Arbejdsløs	18 %	6 %
	I alt	100 %	100 %

Også i de kommende år vurderes beskæftigelsessituationen som særdeles gunstig, både i bibliotekssektoren, andre offentlige institutioner og private virksomheder. For fortsat at sikre at uddannelserne forbliver relevante på arbejdsmarkedet, er skolen i gang med at iværksætte en række initiativer i 2007/2008: Nedsættelse af Advisory Board, nye studieordninger med øget fokus på navigation i nye medier, toårige arbejdsmarkedsundersøgelser og systematiseret evaluering og kvalitetssikring af uddannelserne.

¹⁷ Se http://www.db.dk/binaries/2003-2006%20Rapporten_rev_final_u_summary.doc

4.4 Kunstakademiets Konservatorskole (KS)

I 2006 er den gennemsnitlige ledighedsprocent 6,3 % for bachelorer og kandidater, dimitteret fra Konservatorskolen i 1997 – 2004. Konservatorskolens dimittender har dermed den laveste ledighedsprocent blandt Kulturministeriets uddannelser (s. m. Arkitekt-skolen Aarhus). I 2005 var ledighedsprocenten 8,9 %. Beskæftigelsesrapport 2005 opgjorde den tilsvarende ledighedsprocent for 2004 til 9,7 % (dimittender fra 1997-2002).

Dette meget tilfredsstillende fald i ledigheden skal bl.a. også ses i lyset af, at der har været bachelorafgang i 2004 og dermed yderligere tilgang til arbejdsstyrken¹⁸. En forklaring på den positive udvikling er naturligvis også, at dimittenderne fra tidligere år har haft yderligere år til at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Faldet i ledighed afspejler den positive udvikling i ledighedsgraden: Nedenstående tabel for dimittenderne fra 1997 – 2005 viser, at i 2006 var 67 % i fuld beskæftigelse, 19 % i næsten fuld beskæftigelse; hermed har i alt (67+19) 86 % en høj grad af beskæftigelse. Kun 1 % er ledige:

Tabel 13 Ledighedsgrad 2006 i procent for dimittender fra årgangene 1997-2005

	Fuld be- skæftigelse	Næsten fuld beskæftigelse	Delvis beskæf- tigelse	Hel eller delvis ledighed	I alt
B.Sc.	64	23	13	0	100 (N=39)
Cand.scient.cons.	67	20	13	0	100 (N=15)
Konservator	80	7	13	0	100 (N=15)
Konserveringstekniker	65	18	13	4	100 (N=23)
I alt	67	19	13	1	N=92

Hver af skolens uddannelsesretninger har fortsat en høj grad af beskæftigelse. Beskæftigelsen for kandidater er dog fortsat lidt bedre end for bachelorer. Dette bekræfter skolens vurdering af arbejdsmarkedets behov: Særligt mindre institutioner efterspørger kandidater til selvstændig, ledende varetagelse af konserverings- og bevaringsopgaver. Særligt de større institutioner har fortsat behov for bachelorer til mere rutineprægede opgaver. Dimittendernes beskæftigelsesgrad er præget af mange projektansættelser.

Dimittendernes arbejdsmarked er fortsat primært den offentlige sektor på de såkaldte ABM-institutioner (arkiver, biblioteker og museer): 70 % er ansat i den offentlige sektor. Andelen af selvstændige konservatorer er faldet fra 7,4 % til 6,5 %. 64 % af dimittenderne arbejder fortsat i Københavnsområdet. 13 % arbejder i Region Sydjylland, 9 % i region Midtjylland, 5 % i Region Sjælland og endelig 1 % i region Nordjylland.

Dimittendernes gennemsnitlige personindkomst var i 2005 på 239.000 kr. Dette er en klar forbedring i forhold til Beskæftigelsesrapport 2005, idet den gennemsnitlige indkomst i 2003 var på 205.005 kr. Forbedringen hænger formentlig sammen med den bedre beskæftigelsessituation. Indkomstniveauet ligger dog fortsat lidt under den gennemsnitlige personindkomst for alle Kulturministeriets uddannelser

Konservatorskolens samlede vurdering er, at skolen i høj grad uddanner til beskæftigelse, og at der tilsyneladende på nuværende tidspunkt er en rimelig balance mellem afgang fra Konservatorskolen og arbejdsmarkedets behov. Arbejdsmarkedets behov er nogenlunde stabilt på baggrund af de nuværende kendte vilkår for særligt ABM-institutionerne. Skolen følger dog kontinuerligt arbejdsmarkedet og gennemfører igen i 2008 en aftagerundersøgelse og en dimittendundersøgelse, som skolen senest gennemførte i 2005. I de kommende år bliver det en udfordring for skolen at sikre et tilstrækkeligt antal ansøgere til skolens uddannelser, således at skolen også i fremtiden kan leve op til arbejdsmarkedets behov.

¹⁸ Konservatorskolen har kun bacheloroptag og – afgang hvert tredje år, hvorimod der er optag til og afgang fra kandidatstudiet hvert år.

Det semiorganiserede arbejdsmarked:

Danmarks Designskole, Designskolen Kolding, Glas- & Keramikskolen Bornholm, Det Fynske Musikkonservatorium, Det Kgl. Danske Musikkonservatorium, Det Jyske Musikkonservatorium, Nordjysk Musikkonservatorium, Vestjysk Musikkonservatorium og Rytmsk Musikkonservatorium.

4.5 Danmarks Designskole (DKDS)

Beskæftigelsestallene afviger ikke fra tidligere års undersøgelser og bekræfter billedet af dimittendernes udfordringer på arbejdsmarkedet.

I 2006 var den gennemsnitlige ledighedsprocent for dimittender fra Danmarks Designskole fra 1997 – 2004 på 15,4 % (jf. 1. del, tabel 1). I 2005 var ledighedsprocenten på 22,6 %. Dimittendernes ledighed er hermed faldet 7,2 procentpoint.

Hvis man også inddrager de nyeste dimittender fra 2005, bliver den gennemsnitlige ledigheden i 2006 for skolens dimittender (fra 1997 – 2005) 19,1 %.

Designuddannede har ikke på samme måde som f.eks. arkitekter fået glæde af de seneste år konjunkturfremgang i Danmark. Skolens dimittender har fortsat ledighedstal, der ligger på niveau med skoler som har meget stærke kunstneriske profiler, såsom Kunstakademiets Billedkunstskoler og Teaterskolen.

Den gennemsnitlige ledighedsprocent i 2006 på 19,1 % for dimittenderne fra 1997 – 2005 dækker i praksis over dimittendernes profil for at trænge ind på arbejdsmarkedet: Efter ét år er den gennemsnitlige ledighedsprocent på 43 %. I løbet af fem år falder ledighedsprocenten støt til 11 %. Dimittenderne opnår en tiltagende tilknytning til arbejdsmarkedet jo længere tid de har været færdiguddannet, men indtrængningstiden er meget lang. Der er samtidig en stor forskel på ledigheden mellem skolens forskellige linjer.

DKDS vurderer, at størstedelen af skolens dimittender finder brancherelevant ansættelse i private virksomheder (ca. 50 %). En del starter egen virksomhed (ca. 15 - 20 %) mens det offentlige aftager en mindre del (ca. 15 %).

Den geografiske mobilitet blandt skolens dimittender er meget lav. 90 % finder således ansættelse i Københavnsområdet, 5 % på Sjælland og blot 5 % i resten af landet.

Generelt har kvindelige dimittender lidt sværere ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet end mændene og de ældre dimittender er bedre til at finde arbejde end de yngre.

Danmarks Designskole har iværksat en række tiltag, som vil forbedre beskæftigelsessituationen fremover for skolens dimittender: Skolens optag er fra 2003 sat ned til 105 mod tidligere 125. Samtidig er uddannelsen forbedret på en række punkter. Det handler blandt andet om bredere og mere fleksible kompetencer og styrket erhvervsorientering, herunder praktik.

Selv om disse forbedringer først slår igennem, når skolen i 2008 ser de første dimittender fra den nye studieordning, er der behov for et mere dynamisk svar på de ændringer, der hastigt sker i samfundet og teknologien.

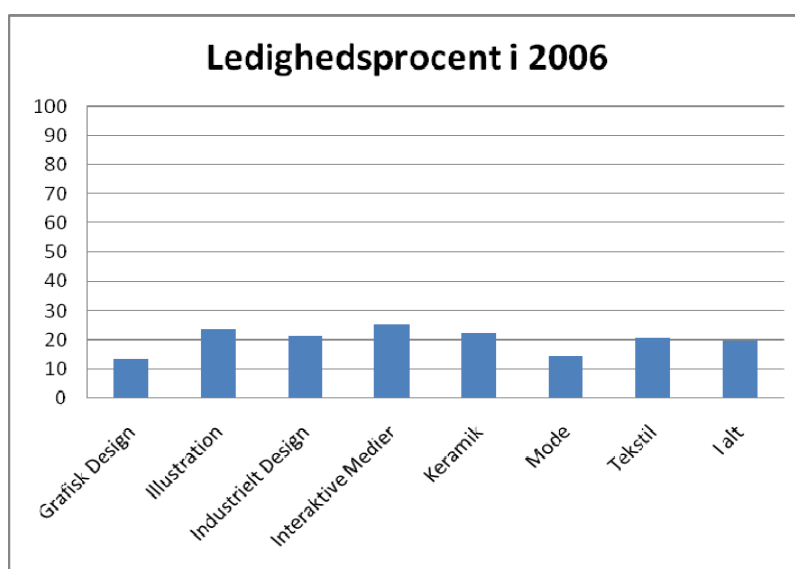
Danmarks Designskole vil derfor fra studieåret 2008/2009 udbyde modulopbygget designuddannelse, hvor de studerende i højere grad kan følge egne og nye veje til de ambitiøse mål, der er opstillet for uddannelsen. Samtidig professionaliserer og intensiverer skolen kontakten til erhvervslivet med afsæt i en ny strategi for samarbejde. Det skal sikre at uddannelsen er relevant, på højeste niveau og at skolens dimittender får hurtigere og bedre fodfæste på arbejdsmarkedet.

4.6 Designskolen Kolding (DK)

Dimittenderne fra Designskolen Kolding fra 1997 – 2004 havde i 2006 en gennemsnitlig ledighedsprocent på 15,5. Ledigheden er hermed faldet i forhold til 2005, hvor den var 20,3 % (jf. 1. del, tabel 1). Beskæftigelsesrapport 2007 bekræfter hermed tidligere undersøgelser der har vist, at det for designere fortsat tager lang tid at få fodfæste på arbejdsmarkedet. DK's egen beskæftigelsesundersøgelse fra 2006 bekræfter også dette¹⁹. Den lange indtrængningstid ses også på en række af de øvrige kunstneriske uddannelser, sammenholdt med andre akademiske uddannelser.

DK uddanner dimittender på 7 forskellige fagretninger: Grafisk design, Illustration, Industrielt design, Interaktive medier, Mode samt Tekstil. For 2006 har Mode og Grafisk Design den laveste ledighedsgrad (hhv. 13,4 % og 14,4 %). Den højeste ledighedsgrad findes indenfor Interaktive Medier og Illustration (hhv. 25 % og 23,7 %). Tallene viser hermed, at nogle kandidatgrupper ikke i tilstrækkelig grad formår at få fast tilknytning til arbejdsmarkedet, selv efter flere år.

Figur 9 Designskolen Koldings fagretninger

DKs Institut for Visuel Kommunikation uddanner både grafiske designere og illustratører. I 2006 havde dimittender inden for Grafisk Design en ledighedsgrad på kun 14,4 %. Dimittender inden for Illustration lå på 23,3 %. Såvel disse aktuelle tal som tidligere undersøgelser viser hermed, at det er illustratørerne, der trækker den samlede beskæftigelse ned. Den højere ledighed for illustratører skal forstås i sammenhæng med, at mange illustratører stadig vælger at blive selvstændige, hvor indtrængningstiden er betydeligt længere end for lønmodtagere.

Dimittender fra Interaktive Medier udviser også en høj ledighedsprocent; DK har dog registret en stigende beskæftigelse hos de nyeste afgængere.

DK's egen undersøgelse fra 2006 konkluderede bl.a. at virksomhedspraktik, der opbygger netværk til erhvervslivet, har en positiv indvirkning på den tid, det tager for kandidaterne at få arbejde. DK prioriterer derfor virksomhedspraktikophold som en meget vigtig bestanddel af uddannelsen og af skolens indsats for at fremme, at dimittenderne efterfølgende får beskæftigelse.

¹⁹ Se : <http://www.designskolenkolding.dk/index.php?id=233> .

4.7 Glas- & Keramikskolen Bornholm (GKB)

Dimittenderne fra Glas- & Keramikskolen Bornholm fra 1997 – 2004 havde i 2006 en gennemsnitlig ledighedsprocent på 15,1. Ledigheden er hermed faldet i forhold til 2005, hvor den var 20,7 % (jf. 1. del, tabel 1). Ledigheden er hermed faldet 5,6 procentpoint.

Hvis man også inddrager de nyeste dimittender fra 2005, bliver den gennemsnitlige ledigheden for skolens dimittender (fra 1997 – 2005) 16 %.

Disse ledighedstal skal vurderes i sammenhæng med, at antallet dimittender fra GKB er meget lille, hermed også for de enkelte årgange. Dette medfører, at selv små faktiske udsving medfører store procentvise ændringer.

Det viser sig som forventet, at ledigheden er størst de første år efter endt uddannelse. Tabel 4 i rapportens 1. del viser tydeligt, at ledighedsprocenten falder jo længere dimittenderne har været ude på arbejdsmarkedet. De ældste kandidater, der er med i statistikken, har en ledighedsprocent på kun mellem 6-9 %. Erfaringsmæssigt ved vi, at der er en forholdsvis lang indtrængningstid på arbejdsmarkedet for dimittenderne fra denne type uddannelse.

Glas- & Keramikskolen arbejder meget fokuseret på at nedbringe ledighedsprocenten via en forbedret indsats overfor de studerende i form af en intensivering af karrierevejledningen igennem hele uddannelsesforløbet. De studerede vil bl.a. blive fulgt af en vejleder fra starten af uddannelse til efter de har forladt skolen. Skolen arbejder også på at indlægge flere studieprojekter i samarbejde med erhvervslivet.

Det er et mål for mange af skolens dimittender at blive selvstændige. Det er svært at etablere eget værksted umiddelbart efter, at man har afsluttet sin uddannelse - der går normalt en årrække, inden man har økonomi og erfaring til at etablere sig som selvstændig.

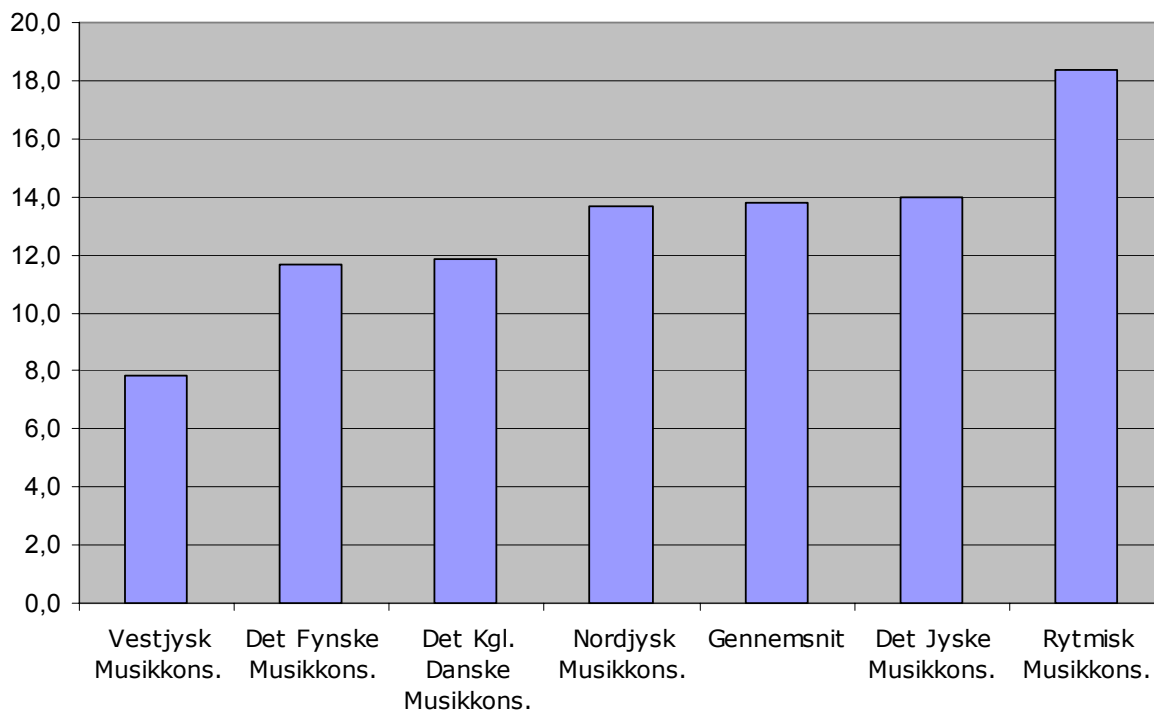
I 2006 var 70 % af dimittenderne fra 2000 – 2005 i fuld eller næsten fuld beskæftigelse. Kun 5 % af kandidaterne var helt eller delvist ledige. For Glas- & Keramikskolen er dette meget tilfredsstillende.

Dimittenderne fra 2000 – 2004 havde i 2006 en gennemsnitlig personindkomst på 145.000 kr. Hermed tjener skolens dimittender mindst blandt de kunstneriske og kulturelle uddannelser. Personindkomst er især lav for de nyeste årgange.

En del af forklaringen til den generelt lave indkomst kan være, at 74 % af dimittenderne er kvinder og at en del vælger at få børn efter de har afsluttet deres uddannelse, men inden de går i gang med deres erhverv.

Nedenstående tabel viser den gennemsnitlige ledighedsprocent i 2006 for dimittender fra musikkonservatorierne.

Figur 10 Musikkonservatoriernes gennemsnitlige ledighedsprocent 2006

Note: Den gennemsnitlige ledighedsprocent i 2006: Målt på dimittender fra årgangene 1997-2004, der ultimo nov. 2005 indgår i arbejdsstyrken, fordelt efter uddannelsesinstitution.

4.8 Det Fynske Musikkonservatorium (DFM)

Det Fynske Musikkonservatoriums gennemsnitlige ledighed for alle dimittender fra årene 1997 – 2004 var i 2006 11,7 %, hvilket placerer DFM som det konservatorium der har den næstlaveste ledighed - et pænt stykke under konservatoriegennemsnittet på 13,8 %.

Disse gennemsnit omfatter forskellige uddannelsesretninger. DFMs klassiske dimittender havde i samme periode en ledighed på 9,1 %, hvilket er lavest blandt konservatorierne, hvor gennemsnittet er 11,2 %. Dimittender fra gruppen af øvrige uddannelser – herunder bl.a. almen musiklærer-uddannelsen, tidlig musik-uddannelsen, kirkemusikuddannelsen samt folkemusikuddannelsen har en ledighed på 7,4 %, hvilket er næstlavest og lidt under gennemsnittet på 10,2 %. Ledigheden for DFM's rytmiske dimittender er 20,2 %, hvilket er den højeste blandt konservatorierne, hvis gennemsnit er 17,0 %.

Mens ledighedsniveauet er tilfredsstillende lavt for klassiske uddannelser og øvrige uddannelser, er ledighedsniveauet for rytmiske uddannelser utilfredsstillende højt. En nærmere analyse viser dog, at en stor del af forklaringen på den høje ledighed blandt de rytmiske dimittender skal findes hos årgang 2000, der har en særdeles høj ledighed, mens de øvrige årgange har gennemsnitlig ledighed.

Sammenlignet med ledigheden i 2004, som fremgår af DFM's beskæftigelsesundersøgelse 2005, er ledigheden for kandidatårgangene 1997 – 2002 væsentlig forbedret i 2006. Alle årgange - bortset set fra årgang 1999 - har således oplevet et fald i den gennemsnitlige ledighedsprocent på mellem 1,4 og 10,4 procentpoint.

Den regionale beskæftigelse er fortsat markant: 66 % af DFMs dimittender arbejder på Fyn og i region Syddanmark og 23 % er beskæftiget i hovedstadsområdet. DFMs dimittenders betydning for det lokale og regionale musikliv er således fortsat meget tydelig.

DFMs dimittender havde i 2005 en gennemsnitlig indkomst på kr. 240.593, hvilket placerer DFMs dimittender med den næsthøjeste indtægt i konservatoriefeltet.

DFMs dimittender har en relativt lang indtrængningstid på arbejdsmarkedet, idet det tager ca. 3 år, inden dimittendernes ledighedsgrad falder under 10 %. Årgang 2000 er igen undtagelsen, der bekræfter reglen.

DFMs dimittender er med 77 % primært beskæftiget i det offentlige, hvilket er ca. 10 procentpoint mere end konservatoriegennemsnittet. Tilsvarende færre er privatansat – 19 % mod 26 %. Antallet af selvstændige er på niveau med de øvrige konservatorier, mens andelen af ledige er lavere.

4.9 Det Kgl. Danske Musikkonservatorium (DKDM)

Den seneste beskæftigelsesundersøgelse er positiv mht. ledighedsprocenter for dimittender fra DKDM. Det gælder særligt den samlede ledighedsprocent i 2006 for dimittender fra årgangene 1997-2005, der ultimo nov. 2005 indgår i arbejdsstyrken. Den gennemsnitlige ledighedsprocent er på 11,9 pct., hvilket er lavere end i tidligere undersøgelser. Vigtigere er det, at særligt de seneste årgange har gode beskæftigelsestal. Særligt kvindelige dimittender over 39 år har negativ indflydelse på ledighedsprocenten. I undersøgelsen var kønnene ligeligt repræsenteret.

84 pct. af dimittenderne bliver beskæftiget i hhv. region København og Sjælland. Særligt i Hovedstaden er der et stort institutionaliseret arbejdsmarked for musikere. Det er mænd, der har den højeste andel af fuld beskæftigede, og omvendt er der flest kvinder, som er delvis beskæftigede. DKDMs dimittender havde i 2005 den 5. højeste personindkomst blandt 16 kunsthøjskoler. Indkomsten stiger desto flere år k dimittenderne har været på arbejdsmarkedet. Dette gælder imidlertid kun for mænd fra DKDM, som har nogle af de højeste personindkomster efter 7-8 års beskæftigelse. Kvinderne har ikke nogen særlig markant udvikling i personindkomsten over tid. Overraskende er personindkomsten blandt kvinder højest for senest uddannede dimittender. Mere end halvdelen af dimittenderne er offentligt ansatte og 40 pct. er privat ansat.

De nyeste tal viser, at det for DKDMs dimittender er interessant at følge deres introduktion til arbejdsmarkedet. Det vil der blive sat særlig fokus på i den planlagte dimittendundersøgelse, der gennemføres i 2008. Også kvinders forhold på arbejdsmarkedet vil indgå, da deres beskæftigelsesgrad synes at være forbedret for de seneste årgange.

Herudover er der igangsat følgende initiativer til at styrke dimittenderne på arbejdsmarkedet:

- DKDM har oprettet en særlig afdeling for erhvervs- og studievejledning;
- De studerende følger på 3. studieår et erhvervsforberedende modul, udarbejder uddannelsesplaner og modtager individuel vejledning med henblik på afklaring af deres forløb på kandidatuddannelsen og fremtidige beskæftigelse;
- DKDM afholder to årlige karrieredage for de studerende med fokus på beskæftigelse, og der afholdes som noget nyt et seminar om samfundsfag for musikere
- DKDM etablerer p.t. erfaringsudveksling med Kungliga Musikhögskolan, Stockholm, og Musikhögskolan i Malmø om dimittendernes etablering på arbejdsmarkedet

4.10 Det Jyske Musikkonservatorium (DJM)

Det Jyske Musikkonservatorium har i perioden 1997-2006 årligt dimitteret mellem 40 og 50 studerende. Dimittendernes gennemsnitlige ledighedsprocent fra årene 1997 – 2004 var i 2006 14 %, hvilket placerer DJM på niveau med gennemsnittet for konservatorierne, jf. ovenstående tabel. I 2005 var ledighedsprocenten 19,8; ledigheden er dermed faldet med 5,8 procentpoint, hvilket er et større fald end for gennemsnittet af kulturelle uddannelser. Hvis man også inddrager de nyeste dimittender fra 2005, bliver den gennemsnitlige ledigheden i 2006 for dimittenderne (fra 1997 – 2005) 16,1 %.

Hvis man ser bort fra Rytmisk Musikkonservatorium ligger DJM blandt de konservatorier med den højeste ledighedsprocent. Dette kan blandt andet forklares med en relativ høj ledighedsprocent for dimittender med en fireårig uddannelse. Konservatoriet uddanner ikke længere studerende på fireårige uddannelser. Dette kan være med til at forklare det lidt større fald i ledighedsprocenten.

Som for de øvrige kunstneriske uddannelser tager det tid at etablere sig med en karriere som musiker. Man må forvente perioder med ledighed. Samtidig viser statistikken, at hovedparten af dimittenderne fra DJM er beskæftiget som lønmodtagere i den offentlige sektor. Der er meget få selvstændige indenfor gruppen, hvilket også gør sig gældende blandt de øvrige konservatorier.

I 2006 er ledigheden klart størst blandt de yngste dimittender (årgang 2004 og 2005) og der er en positiv sammenhæng mellem alder og beskæftigelse. Dette bekræfter tidligere analyser der viser, at det tager tid at få ordentligt fodfæste på arbejdsmarkedet. Flere undervisere har således også beskæftigelse mere end ét sted på samme tid.

Der er en generel tendens indenfor konservatorieuddannelserne til primært at uddanne til beskæftigelse indenfor eget geografiske område. Dette gælder også Det Jyske Musikkonservatorium, hvor en relativ stor andel af dimittenderne er beskæftiget i Region Midtjylland.

Det Jyske Musikkonservatorium er meget opmærksom på ovennævnte problemstillinger og arbejder hermed, blandt andet via fagene musikkultur- og kommunikation, erhvervsrettet hovedfagsundervisning samt diverse praktikordninger og herunder observationspraktik for alle bachelorstuderende. Desuden yder konservatoriet studie- og erhvervsvejledning. I forbindelse med en revision af samtlige uddannelser i 2007 er indført arbejdsrelateret fællesfag/arbejdsmarkedskundskab på samtlige uddannelsesniveauer (bachelor, kandidat og solist) for at sikre en målrettet indsats på området.

4.11 Nordjysk Musikkonservatorium (NM)

Den gennemsnitlige ledighed for alle dimittenderne fra Nordjysk Musikkonservatorium fra årene 1997 – 2004 var i 2006 13,7 %. I 2005 var ledighedsprocenten 17,8; ledigheden er dermed faldet med 4,1 procentpoint.

Hvis man også inddrager de nyeste dimittender fra 2005, stiger den gennemsnitlige ledigheden i 2006 for dimittenderne (fra 1997 – 2005) kun fra 13,7 til 14,1 %.

Denne opgørelse viser, at 54 % af kandidaterne er i fuld beskæftigelse, 18 % er i næsten fuld beskæftigelse, 23 % i delvis beskæftigelse mens 5 % er helt eller delvis ledig (jf. 1. del, tabel 9). Dette indebærer, at samlet set er 72 % i fuld eller i næsten fuld beskæftigelse. Sammenlignet med de tidligere gennemførte beskæftigelsesundersøgelser indebærer dette en stigning i beskæftigelsesgraden. Beskæftigelsesrapport 2005 opgjorde således, at de fuld eller næsten fuld beskæftigelse i 2003 udgjorde 59 % af dimittenderne og i 2004 63 %. NM noterer denne udvikling med tilfredshed.

Figur 2 i 1. del illustrerer, at dimittendernes arbejdsmæssige status fordeler sig med 85 % offentlige lønmodtagere, 11 % privatansatte lønmodtagere, 1 % selvstændige og 3 % ledige. Når tallene opsplittes på kategorierne klassiske kandidater, rytmiske kandidater og øvrige viser det sig, at et lidt større andel af de rytmiske kandidater er beskæftiget som lønmodtager i den private sektor (17 %) set i forhold til de klassiske kandidater (9 %) og øvrige har alene beskæftigelse som lønmodtagere i den offentlige sektor.

Der er en tendens til at de rytmiske dimittender har lidt sværere ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet end de klassiske dimittender. I 2006 havde de rytmiske dimittender fra 1997-2004 en gennemsnitlig ledighedsprocent på 17,2 %. I 2005 havde de en ledighedsprocent på 23,3 %. De rytmiske dimittender er hermed generelt med til at trække NMs samlede ledighedsprocenter op.

De ovennævnte data afspejler arbejdsmarkedets karakter, hvor der inden for musikundervisningsområdet i Nordjylland i stor udstrækning gøres brug af tidsbegrænsede periodeansættelser og ansættelser med få ugentlige timer. Tidligere kandidatundersøgelser har vist, at dimittender fra NM typisk har mange arbejdsgivere, over halvdelen har 2-4 arbejdsgivere og pendler over store geografiske afstande for at opnå en høj grad af beskæftigelse.

Størstedelen af dimittenderne forbliver beskæftiget i region Nordjylland: 62 % opnår ansættelse i Region Nordjylland, 19 % i Region Midtjylland og 17 % i Region Hovedstaden. De resterende kandidater er fordelt over de øvrige regioner.

4.12 Vestjysk Musikkonservatorium (VMK)

VMK havde i perioden 1997 – 2005 en samlet dimittendproduktion på 115. VMK har således i perioden uddannet 68 mænd og 47 kvinder, hvoraf 108 (64 mænd og 44 kvinder) indgår i den populationen, der ligger til grund for denne undersøgelse. Disse 108 dimittender fordeles sig med 56 klassiske dimittender, 38 rytmiske dimittender og 14 øvrige.

Dimittendernes gennemsnitlige ledighed fra årene 1997 – 2004 var i 2006 7,9 %, jf. ovenstående tabel for konservatoriernes ledighedsprocent (side 30). I 2005 var ledighedsprocenten 11,5 %; ledigheden er dermed faldet med 3,6 procentpoint. Hvis man også inddrager de nyeste dimittender fra 2005, bliver den gennemsnitlige ledigheden i 2006 for dimittenderne (fra 1997 – 2005) 9,3 %. VMK er dermed suverænt det konservatorium, hvis dimittender har den laveste ledighed.

Arbejdsmarkedet for konservatoriets kandidater kan karakteriseres som "semiorganiseret" i forhold til f.eks. universiteternes humanistiske uddannelser. Dimittenderne har ofte flere deltidsansættelser samtidigt, ligesom de ofte optræder som kunstnere ved arrangementer og dermed ikke indgår i et egentligt ansættelsesforhold. På trods af dette atypiske arbejdsmarked har dimittenderne fra VMK en høj beskæftigelsesgrad: Tilsammen er 79,6 % af dimittenderne i 2006 i fuld eller næsten fuld beskæftigelse (jf. 1. del, tabel 8). VMK er meget tilfreds hermed, da det også er et højt niveau i forhold til sammenlignelige institutioner.

Tallene viser at beskæftigelsesgraden er identisk 79,6 % for både kvinder og mænd. De rytmiske kandidater har en beskæftigelsesgrad på 84 %, hvilket er særdeles højt sammenlignet med øvrige konservatoriernes rytmiske kandidater. For klassiske og øvrige kandidater er tallene henholdsvis 75 % og 86 %.

Den geografiske mobilitet blandt VMKs kandidater er tilfredsstillende, idet mere end 50 % af de færdige kandidater arbejder uden for regionen. Således er 24,7 % beskæftiget i region Hovedstaden. 47 % af dimittenderne er beskæftiget i region Syddanmark.

Dimittenderne har en gennemsnitsindkomst i såvel 2005 som 2006 på ca. 240.000 kr., hvilket er meget tæt på gennemsnittet for samtlige kulturministerielle uddannelser. Forskellen mellem personindkomsten for mænd og kvinder er klar, idet mændene i gennemsnit har en indtægt på over 250.000 kr. men forskellen forekommer ikke større end på det generelle arbejdsmarked – nærmere tværtimod.

VMK anser resultatet af denne beskæftigelsesundersøgelse blandt vore dimittender som positivt. Samtidig fortsætter arbejdet på konservatoriet for yderligere at øge beskæftigelsesgraden. Der er således etableret systematisk studie- og karriererådgivning for de studerende såvel på bachelor- som kandidatniveau, ligesom et aftagerpanel med repræsentation af bl.a. det musikalske arbejdsmarked er under etablering.

4.13 Rytmisk Musikkonservatorium (RMC)

Rytmisk Musikkonservatoriums resultater i beskæftigelsesrapport 2007 er påvirket af følgende forhold:

- 1) Den "yngste" kandidatårgang 2005 med kortest tilknytning til arbejdsmarkedet udgør 18 % af de 9 kandidatårge 1997 - 2005, som udgør den samlede population. Dette svarer til en overrepræsentation på 7 %.
- 2) De to "ældste" kandidatårge 1997 og 1998 med længst tilknytning til arbejdsmarkedet udgør henholdsvis 2 % og 5 % af den samlede population. Dette svarer til en underrepræsentation på henholdsvis 9 % og 6 %.

Disse forhold må tages med i betragtning, når RMCs tal sammenlignes med andre institutioners.

Udvikling i RMC kandidaters ledighed

Den gennemsnitlige ledighed for alle dimittenderne fra RMC fra årene 1997 - 2004 var i 2006 18,4 %. Dette ledighedstal medtager ikke den nyeste, store dimittendårgang 2005. I 2005 var den tilsvarende ledighedsprocent 20,7 og i 2004 19,9 %.

Ledigheden for RMCs dimittender for 1997 -2005 er i 2006 faldet til 22,8 %. I 2003 var ledigheden på 27 %. I begge disse år indgår en stor nyuddannet dimittendårgang.

Tabel 14 Udvikling i RMC-kandidaters beskæftigelse

Beskæftigelsesrapport	Kalender-år	Fuld beskæftigelse	Næsten fuld beskæftigelse	Delvis beskæftigelse	Hel eller delvis ledighed
2005	2003	30,9 %	13,7 %	41,7 %	13,7 %
2007	2006	43,8 %	13,7 %	31,5 %	11,0 %
2005	2004	43,2 %	16,5 %	28,8 %	11,5 %
2007	2006	50,6 %	15,0 %	25,6 %	8,9 %

I 2006 havde 57,5 % af dimittenderne fuld eller næsten fuld beskæftigelse. Det tilsvarende tal var i 2003 på 44,6 %. I begge disse kalenderår indgår en stor nyuddannet dimittendårgang. Fra 2004 til 2006 ses en stigning i beskæftigelsen fra 59,6 % til 65,6 %, når den nyeste dimittendårgang (årgang 2005) ikke medtages, for at data fra undersøgelserne i de to år er sammenlignelige.

Sammenligning med kandidater fra andre rytmiske uddannelser

Tabellen viser resultaterne for ledighed, beskæftigelse og indkomst for dimittendårgangene 1997 - 2004. Dimittendårgang 2005 er udeladt for at eliminere effekten af denne årgangs overrepræsentation i RMCs population.

Tabel 15 Sammenligning mellem de rytmiske uddannelser af ledighedsprocent, beskæftigelsesgrad og personindkomst

	Ledighedsprocent 2006	Fuld beskæftigelse	Næsten fuld beskæftigelse	Delvis beskæftigelse	Hel eller delvis ledighed	Personindkomst 2005
DFM	20,2 %	43,2 %	24,3 %	21,6 %	10,8 %	217.803
DJM	17,0 %	51,3 %	14,6 %	27,2 %	7,0 %	227.845
NM	17,2 %	52,2 %	15,2 %	23,9 %	8,7 %	222.595
RMC	18,5 %	50,0 %	15,1 %	26,2 %	8,7 %	234.685
VMK	5,7 %	77,1 %	8,6 %	14,3 %	0 %	251.716

Resultaterne for RMCs dimittender ligger, såvel hvad angår ledighed som beskæftigelse og indkomst, tæt på resultaterne for DFM, DJM og NM. Især en sammenligning med DJM

med en population på 158 dimittender mod RMCs 172 forekommer relevant. DFM, NM og VMK har mindre populationer på henholdsvis 37, 46 og 35.

Planlagte tiltag for at øge beskæftigelsen

I resultatkontraktperioden 2007 – 2010 vil RMC iværksætte en række tiltag for at sætte øget fokus på beskæftigelse:

- Etablering af aftagerpanel,
- mål for antal studerende i meritgivende praktik,
- partnerskaber med erhvervslivet,
- årlig beskæftigelsesrapport i fællesskab med øvrige uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet,
- selvstændig beskæftigelsesrapport hvert andet år koordineret med de øvrige musikkonservatorier,
- oplysning om jobmuligheder på hjemmesiden,
- etablering af karrierevejledning,
- brugerundersøgelse vedrørende interne brugeres tilfredshed med studie- og karrierevejledning,
- markedsføringstiltag målrettet forbedring af beskæftigelsessituationen og
- kurser i iværksætteri.

Samtidig fortsættes udvikling og implementering af nye, specialiserede uddannelser, aktuelt sangskriveruddannelse og komponistuddannelse på solistniveau.

Forventninger til beskæftigelsesudviklingen

RMC forventer en fortsat forbedring af ledighedsprocent, beskæftigelsesgrad og årsindkomst i kommende beskæftigelsesundersøgelser. Denne forventning bygger på en vurdering af effekten af dimittendernes længere tilknytning til arbejdsmarkedet, de planlagte beskæftigelsesfremmende aktiviteter og den fortsatte implementering af nye uddannelsesretninger.

Samtidig skal det holdes for øje, at arbejdsmarkedet for RMCs dimittender er præget af freelancevirksomhed og mange ansættelsesforhold, ofte af kort varighed. En kunstnerisk uddannelsesinstitutionens samfundsmæssige værdi kan således ikke alene udtrykkes gennem gode tal i en beskæftigelsesrapport. Beskæftigelsestal må til enhver tid sammenholdes med det kunstneriske output.

Det øvrige kulturelle arbejdsmarked:
Kunstakademiets Billedkunstskoler, Den Danske Filmskole og skuespillerskolerne

4.14 Kunstakademiets Billedkunstskoler (KAB)

Kunstakademiets Billedkunstskoler vurderer at billedkunstens potentiale som udtryksform og ramme om selvstændig virksomhed i de senere år er blevet styrket gennem stigende samfundsmæssig anerkendelse, øget investeringslyst og generelt stigende publikumsinteresse for samtidskunsten. Beskæftigelsesrapportens data bekræfter dette, og giver et genkendeligt og opløftende billede af beskæftigelsessituationen for unge billedkunstnere.

Ledighed

Dimittendernes gennemsnitlige ledighed fra årene 1997 – 2004 var i 2006 17,1%, hvilket vurderes at være tilfredsstillende. I 2005 var ledighedsprocenten 21,9. ledigheden er hermed faldet med 4,8 procentpoint. Ledigheden er proportionalt faldende med antallet af år efter endt uddannelse og således lavest for dimittender fra 1997. Dette bekræfter Billedkunstskolernes erfaring, at det tager tid til at definere og etablere en egen praksis som selvstændig billedkunstner eller lønmodtager efter endt uddannelse.

I 2006 fordeler ledighedsgraden for dimittender fra årgang 1997-2005 sig med 54,9 % i fuld beskæftigelse og 8 % i næsten fuld beskæftigelse. Hermed har samlet 62,8 % en høj grad af beskæftigelse. 16,6 % er helt eller delvist ledige.

Beskæftigelse

Beskæftigelsessituationen i 2006 for dimittender fra 1997 – 2005 viser, at 47 % har en primær beskæftigelse som lønmodtagere, mens 27 % er selvstændige og 26 % er arbejdsløse. I dette ledighedstal indgår dermed også dimittenderne fra 2005.

Andelen af selvstændige er den største blandt de kunstneriske uddannelser, hvilket ikke er overraskende, idet det er uddannelsens hovedformål at uddanne til egen kunstnerisk virksomhed. At hovedparten anvender de tillærte kompetencer som lønmodtagere er glædeligt, dog må det ikke ændre på uddannelsens sigtelinjer, som er at støtte kunstnerisk talent og tænkning samt at sætte de bedst mulige rammer for udvikling af selvstændig kunstnerisk praksis.

Billedkunstskolerne fremhæver samtidig, at en aktiv kunstnerisk karriere i et vist omfang kan opretholdes også selv om ens primære beskæftigelse ikke er som selvstændig erhvervsdrivende. Kunstnerisk kompetence og attitude kan bringes i anvendelse i mange erhvervssammenhænge og manifesterer sig ikke kun i værkproduktion og udstillingsvirksomhed.

Indkomst

Dimittender fra 1997-2004 havde i 2005 en gennemsnitlig personindkomst på 181.096 kr. I forhold til gennemsnittet på 248.694 kr. for Kulturministeriets uddannelser har Billedkunstskolernes dimittender dermed en markant lavere gennemsnitlig personindkomst. Dette er ikke overraskende, og bekræfter den situation, at for unge dimittender er kunsten et eksistentielt valg, på trods af økonomisk ugunstige vilkår.

4.15 Den Danske Filmskole (FS)

Den gennemsnitlige ledighedsprocent for Filmskolens dimittender fra årene 1997 – 2004 var i 2006 15,6 %. I 2005 var ledighedsprocenten 19,9. ledigheden er dermed faldet 4,3 procentpoint. I 2004 var ledighedsprocenten 21,7 % og i 2003 23,6 %. Ledigheden er dermed faldet fire år i træk.

Faldet i ledighedsprocenten var forudset i Beskæftigelsesrapport 2004 og hænger sammen med forhold i forbindelse med filmstøtten. Trods faldet i ledigheden ligger Filmskolen fortsat over gennemsnittet for samtlige de kunstneriske uddannelser.

Samtidig er det fortsat i 2005 dimittenderne fra Filmskolen, der har den højeste gennemsnitlige indtjening blandt de kunstneriske uddannelser: Den gennemsnitlige personindkomst for Filmskolens dimittender var i 2005 309.329 kr. For samtlige dimittender fra de kulturministerielle uddannelser var gennemsnitsindkomsten 249.000 kr.

I 2003 var gennemsnitsindkomsten for Filmskolens dimittender 317.000 kr. (løbende priser). Faldet i gennemsnitsindkomsten hidrører primært fra et fald i producerens gennemsnitlige personindkomst, som forklares ved ekstraordinært mange barslende producere i 2005.

Kombinationen af en større ledighed og en bedre indtjening end gennemsnittet for de kunstnerisk uddannede peger på mediebranchens freelance vilkår og det hermed forbundne relativt høje lønniveau.

Tabel 16 Ledighedsprocent og gennemsnitlig personindkomst for årgang 1997-2004

	Ledighedsprocent		Personindkomst 2005
	2005	2006	
Animationsinstruktør	39,9	25,6	173.097
Fotograf	29,3	26,5	342.872
Instruktør	26,6	21,7	364.339
Klipper	9,0	11,0	355.740
Manuskriptforfatter	9,5	9,7	307.807
Producer	7,7	8,4	311.829
Tonemester	15,8	15,2	338.287
Tv-tilrettelægger/producer	27,4	10,0	271.343
I alt	19,9	15,6	309.329

De to centrale arbejdsmarkedsvariable, ledigheden og indtjeningen, ses ovenfor for skolens enkelte uddannelseslinjer. Producerne er bedst stillede mht. ledighed. Instruktørerne mht. indtjening. Animationsinstruktørerne er dårligst stillede mht. begge.

I beskæftigelsesrapporten fra 2004 blev Filmskolens bestræbelser på at oprette en computerspilsuddannelse sammen med en række uddannelsesinstitutioner omtalt. Bestræbelserne har båret frugt og Det Danske Akademi for Digital Interaktiv Underholdning er fra og med 2007 en permanent realitet. Det første hold animationsinstruktører med fuldt udbyggede kompetencer som computerspilsinstruktører tager afgang 2010.

Filmskolens arbejdsmarked ligger udpræget i Hovedstadsområdet: 140 ud af de 145 dimittender fra 1997 – 2004, der indgik i arbejdsstyrken i 2005, arbejder i hovedstadsområdet. Dette svarer til 97 %. Dimittenderne er overvejende privat ansatte (64 pct.) eller selvstændige (18 %).

4.16 Statens Teaterskole, samt skuespillerskolerne ved Aarhus og Odense teater

Tabel 17 Sammenligning mellem de tre scenekunstskeoler af ledighedsprocent og personindkomst

	Ledighedsprocent		Personindkomst ²⁰ (kr.)	
	2003	2006	2003	2005
Statens Teaterskole	27,9	24,1	264.000	283.000
- Herunder skuespillere	- ²¹	25,6	315.000	339.000
Skuespillerskolen v. Odense Teater	41,8	28,9	258.000	261.000
Skuespillerskolen v. Århus Teater	27,9	33,0	284.000	293.000

Note: Den gennemsnitlige ledighedsprocent og den gennemsnitlige personindkomst for 2003 omfatter dimittender fra 1997-2002. Den gennemsnitlige ledighedsprocent 2006 og gennemsnitlige personindkomst 2005 omfatter årgang 1997-2004.

Statens Teaterskole (STS)

Dimittenderne fra Statens Teaterskole har generelt en meget høj ledighedsprocent i sammenligning med de øvrige uddannelser under Kulturministeriet. Samtidig har de generelt høje indkomster. Disse forhold afspejler det specielle arbejdsmarked, som Statens Teaterskole, ligesom skuespillerskolerne ved hhv. Århus og Odense Teater, uddanner til.

Beskæftigelsesrapport 2007 viser dog en positiv udvikling i beskæftigelsessituationen i forhold til opgørelsen af beskæftigelse i de to tidligere beskæftigelsesrapporter. Fra 2003 til 2006 er den gennemsnitlige ledighedsprocent for dimittenderne fra 1997-2004 således faldet fra 27,9 % til 24,1 %.

Også i dette års rapport dækker gennemsnitstal for ledighedsprocenten over store forskelle imellem de forskellige uddannelsesretninger²²: Uddannelser som teatertekniker og instruktør har i 2006 en ledighed på ca. 14-15 %. Uddannelser som scenograf eller skuespiller har i 2006 ledighed på ca. 23-26 %. Uddannelsen som danser har en ledighed på knapt 38 % i 2006 og ligger hermed markant højere end de øvrige.

Statens Teaterskole kan mest direkte sammenligne sig med skuespilleruddannelserne i Odense og Århus. I 2006 lå ledighedsgraden for skolens skuespillere 2,3 % lavere end for dimittenderne fra Odense og 7,4 % lavere end for Århus.

Med en personindkomst på i gennemsnit 283.000 kr. har skolens dimittender den tredje højeste gennemsnitlige personindkomst blandt Kulturministeriets uddannelser. Den gennemsnitlige personindkomst er hermed for alle uddannelser i 2005 højere, eller på samme niveau som i 2003. Den eneste undtagelse er indkomsten inden for teaterteknikeruddannelserne.

Den gennemsnitlige personindkomst dækker fortsat over store indkomstforskelle både mellem de forskellige scenekunstuddannelser og mellem dimittenderne inden for den enkelte uddannelse. Der er ingen direkte sammenhæng med ledighed og indkomst. Dog har danserne, hvis ledighedsgrad er den klart højeste, også den markant laveste gennemsnitsindkomst: De tjener mere end kr. 100.000 mindre end gennemsnittet for skolen som helhed. I 2005 tjente skuespillere fra Statens Teaterskole i gennemsnit ca. 46.000

²⁰ Tal for den gennemsnitlige personindkomst i 2003 er baseret på bruttopopulation. Tal for 2005 er baseret på arbejdsstyrken. Tallene er derfor ikke fuldt ud sammenlignelige. Se afsnit 5 for metodegrundlag.

²¹ Ledighedsprocenten blev for 2003 kun opgjort på institutionsniveau, hvorfor et separat tal for skuespilleruddannelsen ikke foreligger.

²² Danser, instruktør, scenograf, skuespiller og teatertekniker.

kr. mere end en skuespiller fra skuespillerskolen i Århus, og ca. 78.000 kr. mere end en skuespiller fra skuespillerskolen i Odense.

Statens Teaterskole vurderer, at den høje ledighed for dimittenderne - i sammenligning med dimittender fra de øvrige uddannelser under Kulturministeriet og med beskæftigelsessituationen for f.eks. AC-området - primært afspejler det arbejdsmarked, som skolen uddanner til. Dette arbejdsmarked adskiller sig væsentligt fra mere traditionelle arbejdsmarkeder bl.a. ved at have en lavere andel fast- og fuldtidsansatte og med større udsving i aktivitet over året. Dette indikeres da også af, at nogle dimittendgrupper kan kombinere høj relativ indkomst med høj ledighedsgrad. Hertil kommer, at der f.eks. på danseområdet ses en væsentlig sammenhæng mellem beskæftigelsen og de områder, som prioriteres ved tildelingen af kulturstøtte.

Statens Teaterskole vil både drøfte resultaterne i de relevante interne fora og fremlægge dem for skolens aftagerpanel med henblik på at drøfte nødvendigheden af evt. tiltag for at forbedre beskæftigelsessituationen, og hvad sådanne tiltag i givet fald kunne bestå i.

Skuespillerskolen ved Aarhus Teater (SskA)

For dimittenderne fra skuespillerskolen ved Århus Teater har vilkårene for beskæftigelse og indkomst grundlæggende mange lighedspunkter med vilkårene for dimittender fra Statens Teaterskole og fra skuespillerskolen ved Odense Teater.

Fra 2003 til 2006 er den gennemsnitlige ledighedsprocent for skolens dimittender dog steget fra 27,9 % til 33 %, svarende til 5,1 procentpoint. Skolens dimittender har dermed i 2006 den højeste ledighedsprocent blandt de kunstneriske og kulturelle uddannelser. I 2006 lå ledighedsprocenten for skuespillere dimitteret fra Aarhus Teater dermed 8,9 procentpoint højere end for dimittenderne fra København og 4,1 procentpoint højere end dimittender fra Odense. Den høje ledighed for dimittenderne fra skuespillerskolen ved Århus Teater afspejler efter skolens vurdering primært det beskæftigelsesområde, som skolen uddanner til, jf. bemærkningerne under Statens Teaterskole.

Med en personindkomst på i gennemsnit 293.000 kr. har skolens dimittender imidlertid samtidig den næsthøjeste gennemsnitlige personindkomst inden for uddannelserne under Kulturministeriet. Dimittenderne tjente således i 2005 i gennemsnit ca. 9.000 kr. mere pr. år end i 2003. I 2005 tjente skolens dimittender 32.000 kr. mere end en dimittend fra Odense og 46.000 kr. mindre end en skuespiller dimitteret fra Statens Teaterskole.

Skolen har siden 2004 arbejdet på at øge kendskabet til dimittenderne hos deres potentielle arbejdsgivere ved at begge 4. års forestillinger også spilles i København. Desuden er undervisningen ændret således, at den også træner eleverne i at tage initiativ til og gennemføre egne projekter. Dertil er uddannelsens vægtning af undervisning indenfor de digitale medier øget markant. Gennem øget samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner skabes der desuden bedre grundlag for, at der allerede på uddannelsesniveau kan dannes netværk og kunstneriske alliancer. Endelig har skolen siden 2006 indført undervisning i at skrive ansøgninger og lave projektbeskrivelser. Resultatet af disse tiltag vil vise sig over tid, da en væsentlig del af tiltagene er rettet mod elever, der ikke er omfattet af denne undersøgelse.

Skuespillerskolen ved Odense Teater (SskO)

For dimittenderne fra skuespillerskolen ved Odense Teater har vilkårene for beskæftigelse og indkomst grundlæggende mange lighedspunkter med vilkårene for dimittender fra Statens Teaterskole og fra skuespillerskolen ved Århus Teater.

Fra 2003 til 2006 er den gennemsnitlige ledighedsprocent for skolens dimittender faldet med 12,9 procentpoint - fra 41,8 % til 28,9 %. Skolens dimittender har hermed i 2006 en af de højeste ledighedsprocenter. I 2006 havde skuespillere dimitteret fra skuespillerskolen ved Odense Teater en ledighedsprocent, der var 4,8 procentpoint højere end for dimittenderne fra København og 4,1 procentpoint lavere end dimittenderne fra Århus.

Den generelt høje ledighed for dimittenderne fra skuespillerskolen ved Odense Teater afspejler efter skolens vurdering primært det beskæftigelsesområde, som skolen uddanner til, jf. bemærkningerne under Statens Teaterskole.

Med en personindkomst på i gennemsnit 261.000 kr. har skolens dimittender den syvendehøjeste gennemsnitlige personindkomst inden for uddannelserne under Kulturministeriet. Også dimittender fra skuespillerskolen ved Odense Teater oplever, at indkomstudviklingen er vigende: I 2003 tjente dimittenderne i gennemsnit 258.000 kr. (løbende priser). Også i 2005 havde skolens dimittender en lavere indtægt end dimittenderne fra de to andre skuespillerskoler: Dimittender fra skuespillerskolen ved Odense Teater tjente således ca. 26.000 kr. mindre end en dimittend fra skuespillerskolen i Århus, og ca. kr. 73.000 mindre end en skuespiller dimitteret fra Statens Teaterskole. Skolen vurderer, at dette bl.a. skyldes, at skolens dimittender i højere grad end dimittenderne fra de to andre skoler er beskæftiget uden for region København. Forskellen kan derfor til dels forklares med lønniveau-forskelle mellem hovedstaden og det øvrige Danmark.

Skolen har siden 2005 iværksat tiltag om større offentlig synlighed – bl.a. i forbindelse med de dimitterendes afgangsforestilling og har ligeledes styrket og øget kontaktfladen til flere potentielle arbejdsgivere. Om disse tiltag vil have en positiv effekt på beskæftigelsen må tiden vise, eftersom de elever, som tiltagene har været rettet imod, ikke er omfattet af den aktuelle undersøgelse. Fremtidige tiltag forventes at bestå i, at dimittenderne i højere grad udnytter kompetencer, der ligger i forlængelse af deres evner som skuespillere – som undervisere, som performer inden for de elektroniske medier, dvs. speak, dubbing, computerspil osv. Dette fordrer en udvidelse af læringsfeltet på uddannelsen.

5. Appendiks

5.1 Datagrundlaget

Det formelle grundlag

Beskæftigelsesrapport 2007 er gennemført i et samarbejde mellem KUR, de enkelte uddannelsesinstitutioner og Danmarks Statistik, således som det også var tilfældet med beskæftigelsesrapporterne i 2005 og i 2004.

Opdateringen af beskæftigelsesstatistikken i Beskæftigelsesrapport 2007 omfatter alle færdiguddannede fra Kulturministeriets uddannelsesinstitutioner fra dimittendårgangene 1997-2005, som havde bopæl i Danmark pr. 1.1. 2006. Beskæftigelsesrapport 2007s datagrundlag baserer sig grundlæggende på tre forskellige typer populationer. Den første og største population er de cpr-numre, der efter indsamlingen kunne benyttes. Den anden population er bruttopopulationen og den tredje og mindste er arbejdsstyrken.

Tabelserien er i forhold til Beskæftigelsesrapport 2005 opdateret med hhv. årgang 2003, 2004 og 2005. Det konkrete datagrundlag er:

- Bruttopopulation: N = 6896 færdiguddannede dimittender fra perioden 1997-2005
- Arbejdsstyrke: N = 6311 beskæftigede og ledige færdiguddannede i perioden 1997-2005

Tabel 18 Datagrundlaget for rapporten målt i 2006

	Gyldige cpr-numre	I brutto- populationen	I arbejds- styrken	Arbejdsstyrkens andel af brutto- populationen
AAA	1221	1061	977	92 %
DB	1429	1250	1167	93 %
DKDS	790	716	641	90 %
DK	471	411	356	87 %
DFM	217	178	167	94 %
DJM	505	415	377	91 %
DKDM	504	350	325	93 %
NM	154	130	125	96 %
FS	232	221	203	92 %
GKS	116	71	57	80 %
KA	1210	1086	1005	93 %
KAB	258	223	175	78 %
KS	141	98	92	94 %
RMC	258	240	219	91 %
SskA	70	68	65	96 %
SskO	69	66	65	98 %
STS	229	197	187	95 %
VMK	136	115	108	94 %
I alt	8010	6896	6311	92 %

Note: dimittender der indgik i årgang 1997-2005 pr. den 1.1. 2006.

Tabel 12 giver et overblik over hvor mange dimittender, der er registeret, i forhold til hvor mange, som indgår i statistikken. De 6896 dimittender, der indgår i bruttopopulationen udgør 86 % af de 8010 gyldige cpr-numre. Dette forhold dækker over, at hovedsageligt to grupper ikke indgår i statistikken: De personer, der befinder sig udlandet i 2005 og 2006 samt de uddannelsessøgende.

Arbejdsstyrken udgør 92 % af bruttopopulation. Beskæftigelsesrapport 2007 forholder sig til arbejdsstyrken, idet Danmarks Statistik og andre sammenlignelige opgørelser, eksempelvis AC's ledighedsstatistik, følger denne metode (Beskæftigelsesrapport 2005 opgjorde ledighedsprocenter på både arbejdsstyrken og bruttopopulationen).

Uden for arbejdsstyrken er personer der er enten midlertidigt uden for arbejdsstyrken (typisk aktiverede), førtidspensionister, kontanthjælpsmodtagere og øvrige, der ikke er til rådighed for arbejdsmarkedet. Uddannelsessøgende, der samtidigt er beskæftiget (f.eks. med studenterjob), skal i følge de internationale retningslinier medregnes i arbejdsstyrken; i denne undersøgelse er de dog ekskluderet fra arbejdsstyrken, idet de ikke bør betragtes som "endelige" dimittender.

Når bruttopopulation således ikke inkluderer de uddannelsessøgende betyder det, at i alt 382 personer udgår fra statistikken i denne rapport. Desuden må man påregne et mindre personudfald som følge af unøjagtigheder ved registreringen, som aldrig helt kan elimineres.

Beskæftigelsesrapport 2007 benytter sig, foruden baggrundsvariablene køn og årgang, af følgende fem variable:

- Arbejds-mæssig status: privat eller offentlig lønmodtager, selvstændig eller arbejdsløs
- Gennemsnitlig ledighedsprocent
- Gennemsnitlig ledighedsgrad
- Gennemsnitlig personindkomst
- Regional fordeling

Alle disse variable er statistisk kørt på data fra dimittender af årgang 1997-2004. I nogle tilfælde er den gennemsnitlige ledighedsgrad og - procent tillige blevet kørt på 1997-2005 med det formål at få de nyest mulige tal med i rapporten.

De dimittender fra 1997 - 2002, der indgik i Beskæftigelsesrapport 2005, er ikke helt identiske med de, der indgår i Beskæftigelsesrapport 2007. Forskellen skyldes bl.a., at nogle dimittender kan være udvandet mellem opgørelsestidspunkterne, mens andre kan være genindvandet. Eksempelvist kan en dimittend fra årgang 1997, der ikke var i befolkningen pr. 1.1. 2004 da den forrige rapport blev skrevet, godt indgå nu såfremt vedkommende er genindvandet. Endelig kan forskellen skyldes dødsfald.

I forbindelse med indsamlinger, målinger og analyser af beskæftigelsestal for de kulturministerielle uddannelsesinstitutioner, er populationerne med denne rapport stadig "under opbygning". Målet er således at inkorporere data fra i alt ti årgange, så et mere fuldkomment billede kan tegnes.

Danmarks Statistik er ikke i stand til at oplyse, om Kulturministeriets dimittender er beskæftiget inden for deres fag. Undersøgelsen har derfor som præmis, at de beskæftigede er i et for dem relevant erhverv, som har afsæt i den uddannelse de har taget.

Glas- og Keramikskolen Bornholm producerede sine første dimittender i 2000. Skolen indgår derfor i beskæftigelsesstatistikken med dimittender fra og med årgang 2000.

Tabel 13 viser dimittendernes fordeling på køn og kandidatårgang. Brutto populationen udgøres af de i alt 6896 færdiguddannede. Af alle disse færdiguddannede kom 11 % fra årgang 2003, 11 % fra årgang 2004, samt 12 % fra årgang 2005. Tilsammen er brutto populationen vokset med 30 % i forhold til 2002.

Samlet set tegner kønsfordelingen sig med 57 % kvindelige færdiguddannede og 43 % mandlige. De tre yngste årgange er volumenmæssigt relativt større end de tre ældste i undersøgelsens bruttopopulation.

Tabel 19 Fordelingen af dimittender i bruttopopulationen 2006, fordelt på køn og årgange

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	I alt	Pct.
Mænd	271	274	344	330	355	316	362	331	364	2947	43
Kvinder	381	400	397	424	490	443	443	469	502	3949	57
I alt	652	674	741	754	845	759	805	800	866	6896	
pct.	10	10	11	11	12	11	11	11	12	100	100

Note: dimittender fra årgangene 1997-2005, der pr. 1.1. 2006 indgår i bruttopopulationen

Metodiske overvejelser

I forhold til beskæftigelsesrapport 2005 er Beskæftigelsesrapport 2007 suppleret med tre årgange af dimittender. Det samlede antal dimittender der måles på er derved blevet større end i Beskæftigelsesrapport 2004 og 2005. Dette har *i sig selv* en effekt på ledighedstallene, når man sammenligner med tidligere års ledighedsprocenter. Årsagen er, at arbejdsstyrken samlet set har haft længere tid til at etablere sig på arbejdsmarkedet. Noget af faldet i ledigheden kan altså forklares ud fra denne effekt.

I den forbindelse bør det også fremhæves, at ledighedsprocenter opgjort på arbejdsstyrken er generelt 1-2 % lavere end ledighedsprocenter opgjort på hele populationen. Dette begrænser mulighederne for at sammenligne tal fra denne rapport med tal fra Beskæftigelsesrapport 2005, jf. afsnit 3.5.

Det er dog ikke altid tilfældet, at den målte ledighed er lavere for arbejdsstyrken end for bruttopopulationen. Der kan være institutioner, som har mange dimittender uden for arbejdsstyrken med en lav ledighedsgrad, hvor den gennemsnitlige ledighedsprocent for hele populationen er lavere end for arbejdsstyrken. Denne situation kan skyldes et større antal dimittender uden for arbejdsstyrken, som er uddannelsessøgende, på kontanthjælp eller førtidspension. Disse tilfælde betyder, at vedkommende har en meget lille eller slet ingen registreret indkomst og heller ikke hæver kontanthjælp.

Endelig bør det nævnes, at det ikke er hensigtsmæssigt at foretage statistiske målinger på især indkomstforhold for dimittender fra yngre årgange end 2004. Årsagen er, at en årgang må have haft mulighed for at være mindst et år på arbejdsmarkedet, før måling på indkomstforhold er valid. Danmark Statistik vurderer, at der først efter 1½ års tid er grundlag for en valid registrering og behandling af data på indkomstforhold. Samme effekt gælder i høj grad også for ledighedsprocenten, jf. tabel 2.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der for en række af skolerne er tale om små populationer. Mindre forskydninger kan derfor give forholdsmæssige store procentuelle udslag.

5.2 Væsentlige begreber²³

Arbejdsstyrken: Summen af →arbejdsløse og beskæftigede individer

Arbejdsløs: En ledig person, der står til rådighed på arbejdsmarkedet (Begrebet ikke-beskæftiget er bredere og omfatter ledige såvel uden, som inden for arbejdsmarkedet).

Den gennemsnitlige ledighedsprocent: Beregnes som forholdet mellem det gennemsnitlige antal ledige i en given uddannelsesgruppe og antallet af →dimittender i alt i →arbejdsstyrken. Ledigheden måles i →fuldtidsledige. Hvis der er en ledighedsprocent på 5 % betyder det således, at samlet set 5 ud af 100 dimittender oplevede ledighed i det givne år. En generaliseret formet ser således ud:

$$\frac{\text{Summeret ledighed}}{\text{Arbejdsstyrken}} = \text{ledighedsprocenten}$$

Ledighedsgraden beregnes løbende for hver person og opgøres på årsbasis. Ledighedsgraden opgøres i fire kategorier: 1) Fuldt beskæftigelse (ingen ledighed); 2) Næsten fuld beskæftigelse (< 20 % ledighed); 3) Delvis beskæftigelse (20-59 % ledighed) og 4) Hel eller delvis beskæftigelse (> 60 % ledighed).

Ledighedsgraden er udtryk for den enkelte persons gennemsnitlige ledighed i en given periode, hvor ledighedsgraden 1 betegner en fuldt ledig periode, hvad enten personen er forsikret for 37 eller færre timer pr. uge. For årsperioder beregnes ledighedsgraden for den enkelte person som en gennemsnit af ugeledighedsgraderne i samtlige de uger der indgår i året, herunder også de uger, hvor personen ikke har været ledig. Antal fuldtidsledig fås ved at summere ledighedsgraderne for de personer, der har været ledige i perioden, dvs. at antal fuldtidsledige i året beregnes ved summere årsledighedsgraderne for de personer, der har været ledige i året.

Dimittend – kandidat: "Kandidat" kunne også være blevet brugt. Da ikke alle de kulturministerielle dimittender kan indplaceres i Bologna-termer, bruger denne rapport begrebet 'dimittend' om alle afgængere fra uddannelsesinstitutionerne. Forrige to rapporter brugte begrebet kandidater synonymt med dimittend.

Diskreteringsgrænse: Offentliggjorte statistikker og data fra Danmarks Statistik (DST) har en form, så enkelte personer eller virksomheder forbliver anonyme. DST diskreterierer derfor beregnet data i det omfang det skønnes nødvendigt. I tabelserierne, som danner grundlag for beskæftigelsesrapporterne, er diskreteringsgrænsen sat ved minimum fem personer.

Fuldtidsledige: Summeret fuldtidsledighed opgøres således: en værdi på 1000 betegner 37 timers ledighed i et helt år. En dimittend kan derfor have en ledighedsgrad på mellem 0-1000. Når tallet er summeret, tæller man således i "enheder" af fuldtidsledige. Det er dette tal man benytter til at beregne →ledighedsprocenten.

Kandidat: se Dimittend.

Personindkomst: Omfatter alle indkomster med undtagelse af formueindkomsterne (erhvervs- overførsels- eller anden personlig indkomst). Opgørelsen er baseret på skatteoplysninger for hele året 2005.

Arbejds-mæssig status: en statusoplysning målt ultimo november 2005 i form af dimittendernes fordeling på følgende kategorier: Selvstændig; Offentlig lønmodtager; Privat lønmodtager eller →Arbejdsløs.

²³ Fra Danmarks Statistik. For flere definitioner og begrebsafklaringer henvises til: www.dst.dk .

6. English summary: Educating to employment

The rectors of Denmark's 16 institutions of higher education within the arts and culture²⁴ are committed to educate candidates, who are equipped to enter the labour market and gain fruitful employment. The rectors will individually, and within the framework of their Rectors' Conference²⁵, endeavour to develop their educations to these ends.

This report is the third comprehensive survey concerning the employment situation for graduates from these 16 institutions. The report is based on statistical data from Statistics Denmark on all graduates from the artistic and cultural educational programmes in the years 1997-2005. The data cover employment and income in 2005 of 6311 graduates in the workforce. Data on the degree of unemployment covers both 2005 and 2006. Annual updates of these data provide the factual basis for a continuous effort in the years ahead.

In general, graduates with artistic and cultural educations find it more difficult to gain foothold in the labour market than graduates from other institutions of higher education. Whereas graduates from the artistic and cultural educations spend up to 4 -5 years establishing themselves on the labour market, graduates from other institutions of higher education establish themselves in the course of the 2 - 3 years. This difference is mainly due to the employment conditions in the labour market for artistic and cultural professionals: A higher proportion of these graduates are employed on a contract basis, relating to projects or personal commitments. Some graduates combine part-time employment with being self-employed.

Any assessment of the level of employment should take into account the employment conditions for graduates from artistic and cultural institutions in countries similar to Denmark, rather than focusing solely on direct comparisons with the traditional labour market.

What emerges is a picture of quite wide variations in both employment and earnings among graduates from the different types of educational programmes. In 2006 76.5 % of all graduates had a high overall level of employment (fully employed or less than 20 % unemployment). This overall level of employment covers wide variations in the employment percentage. The highest level of employment is obtained by graduates from the two schools of Architecture, the School of Librarianship, the School of Conservation as well as the West Jutland Conservatory of Music. Graduates from the drama schools in Odense, Aarhus and Copenhagen have the lowest level of employment.

In 2005, average personal income for the graduates in the survey was DKr 249.000 per year (33.600 Euros). There is a gender variation inasmuch as annual average personal earnings for male candidates are higher than those of female candidates.

There is great variation in average personal incomes among the individual institutions. In 2005 graduates from National Film School have average personal incomes of DKr 309.000 (41.800 Euros). Graduates from the Glass and Ceramics School of Bornholm have average personal incomes of DKr 145.000 (19.600 Euros). There is no direct correlation between the degree of unemployment and average personal income. Graduates from the Film School and especially from the drama schools - whose graduates experience some of the highest levels of unemployment - are also among those graduates, who have the highest personal incomes.

²⁴ The Danish Ministry of Culture is responsible for 16 educational institutions: 6 musical conservatories, 2 schools of architecture, 3 design schools, a school of visual arts, a film school, a school of theatre, a school of conservation and a school of librarianship. Furthermore, two small drama schools at the theatres in Odense and Aarhus are also included in this report. The total student number is approx. 6.500, with approx. 900 graduates per year. See www.kum.dk;

²⁵ The Rectors' Conference of the Danish Ministry of Culture, in Danish: Kulturministeriets Rektorer (KUR)

In sum, the survey documents that graduates in the artistic and cultural disciplines – viewed as a whole – exhibit a relatively high degree of unemployment, a slower penetration of the labour market, and a level of earnings somewhat below what one finds among graduates from other institutions of higher education.

The data in this report for artistic and cultural graduates are by no means surprising. A general recognition of their employment situation formed the background for a Policy Agreement for Educations within the Ministry of Culture for 2003-2006, which the Danish Parliament adopted in 2002. This agreement stipulated a number of new guidelines for the artistic and cultural educations, including a requirement to sharpen the focus of these educations on employability: The institutions were obliged to develop their educations to take into account qualifications that promote employment and hence better meet the needs of society.

This Policy Agreement also made it possible for several of the artistic and cultural institutions to reduce the number of students entering these educations. The funding thus freed was earmarked to strengthen the quality of education and research.

The Policy Agreement is implemented in so-called in development contracts between the Danish Ministry of Culture and the individual educational institution. These contracts cover a 4-year span and are tailored to the needs and interests of each institution. They have been an important step in remedying the identified employment problems. When the output of graduates begins to drop in 2008-09, the level of employment is expected to increase further.

The results in this report provide an informed basis for these educational institutions to promote employability: They will use this report, and the detailed data, upon which it is based, to adapt educational programmes to better meet the needs and demands of the labour market. The institutions will work individually and cooperate in these efforts. The analysis gives rise to more detailed reflections on some of the educational options at a number of institutions. Several institutions thus conduct further analyses, including surveys among recent graduates and among employers.

This analysis provides no immediate grounds for the Rectors' Conference of the Ministry of Culture to propose further changes in the artistic educational programmes – beyond those already initiated as a result of the Policy Agreement for 2003 - 2006.

These data will be updated in 2008.

While focusing on employability the Rectors' Conference also emphasize a wider cultural perspective:

The impact on society of artistic training cannot be reduced entirely to issues of graduates' employment or earnings. Artistic development in a society requires a large, fertile and in many ways uncontrollable undergrowth of vital people with a fervent commitment to the arts and culture. It is characteristic of this undergrowth that it has always - to some degree - eluded statistical documentation, necessary to compare employment data in a report like this.

The Rectors' Conference of the Danish Ministry of Culture emphasize that this wider perspective of the importance of the arts and culture to society also is taken into consideration.